

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв
Кафедра дошкільної та початкової освіти

Кваліфікаційна робота

освітнього ступеня: «магістр»

на тему:

**ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБОМ ТЕХНОЛОГІЇ «ЛЕПБУК»**

Виконала:

студентка II курсу магістратури, 61 групи
спеціальності 013 «Початкова освіта»

Олефіренко Катерина Євгенівна

Науковий керівник:

к. пед. н., доцент Стрілецька Наталія Михайлівна

Чернігів - 2023

Роботу подано до розгляду «___» _____ 2023 року.

Студентка

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Науковий керівник

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота розглянута на засідання кафедри *дошкільної та початкової освіти*
протокол № _____ від «___» _____ 2023 р.

Студентка допускається до захисту даної роботи в екзаменаційній комісії.

Зав. кафедри

_____ (підпис)

Ірина ТУРЧИНА

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Олефіренко К. Є. Формування інформатичної компетентності молодших школярів засобом технології «Лепбук». Спеціальність 013 Початкова освіта. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. 2023.

У кваліфікаційній роботі обґрунтовано актуальність проблеми формування інформатичної компетентності молодших школярів засобом технології «Лепбук». Розкрито сутність та структуру поняття «інформатична компетентність» та особливості її формування у початковій школі. Висвітлено методику використання технології «Лепбук», як засобу формування інформатичної компетентності молодших школярів. Розкрито поняття «лепбук», визначено алгоритм реалізації технології лепбуку. Здійснено аналіз передового педагогічного досвіду з використання Лепбуку на уроках інформатики у початковій школі. Розроблені методичні рекомендації щодо формування інформаційно-комунікативних компетентностей молодших школярів на уроках інформатики засобом технології «Лепбук».

Ключові слова: лепбук, інформатична компетентність, початкова школа, діяльнісний підхід

ABSTRACT

Olefirenko, K. E. The formation of IT competence of juniors by means of «Lapbook» technology. The 013 Primary Education Specialty. T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium», 2023.

In the qualification work, the relevance of the problem of forming the IT competence of younger schoolchildren with the help of the "Lapbook" technology is substantiated. The essence and structure of the concept of "informatics competence" and the peculiarities of its formation in primary school are revealed. The technique of using the "Lapbook" technology as a means of forming the IT competence of younger schoolchildren is highlighted. The concept of "lapbook" is revealed, the algorithm for implementing the lapbook technology is defined. An analysis of the best pedagogical experience in the use of Lapbook in computer science lessons in elementary school was carried out. Methodical recommendations were created for the formation of informational and communicative competences of junior high school students in computer science lessons using the "Lapbook" technology.

Key words: lapbook, IT competence, primary school, activity approach

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	8
1.1 Інформаційно-комунікаційна компетентність та особливості її формування у початковій школі.....	8
1.2 Технологія «Лепбук»: сутність та методика розробки.....	20
1.3 Методичні підходи використання Лепбуку на уроках у початковій школі.....	32
Висновки до розділу 1	41
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІКТ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБОМ ЛЕПБУКУ (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «АЛГОРИТМИ І ВИКОНАВЦІ» 2 КЛАС).....	43
2.1 Методика експериментальної перевірки формування ІКТ компетентності молодших школярів засобом Лепбуку.....	43
2.2 Система вправ та методичних рекомендацій щодо формування ІКТ молодших школярів на уроках інформатики засобом технології «Лепбук» ..	54
2.3 Перевірка рівнів сформованості ІКТ компетентності молодших школярів.....	57
Висновки до розділу 2.....	64
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	69
ДОДАТКИ.....	77

ВСТУП

Актуальність. Одним з основних завдань держави є цифрова трансформація системи освіти. Наразі збір, відбір, обробка та застосування інформації дуже важливі у всіх сферах людської діяльності. Бурхливий розвиток інформаційних потоків та сучасних інформаційних технологій, їх безмежні можливості, нетрадиційні матеріали та пристрої, способи подання та передачі інформації, комп'ютерні системи зв'язку – все це призводить до формування інформаційного суспільства і висуває нові вимоги до підростаючого покоління. Йдеться про оновлення змісту освіти, оволодіння учнями інформаційною культурою - одним із компонентів культури взагалі, як найвищого вираження освіти, що включає в себе якості особистості людини, зокрема її інформаційно-комунікаційну компетентність.

Зміни в сучасній системі освіти передбачають якісні зміни освітнього процесу, впровадження нових перспективних технологій навчання. В останні роки дедалі більше з'являється інноваційних нетрадиційних підходів до організації освітнього процесу або ж набувають якісно нового стану традиційні методи і прийоми, що вже використовувались раніше. Деколи буває так, що одна методика відображає сукупність кількох інших у поєднанні з нетрадиційним підходом до їх застосування, що зумовлено вимогами освітнього процесу. Лепбукінг – це одна із саме таких методик.

Оскільки основним завданням сучасного закладу загальної середньої освіти є не передача учням знань, а навчити самостійно здобувати та засвоювати їх, вміти правильно інтерпретувати та застосовувати, то доцільно розглянути застосування лепбукінгу як засобу організації освітньої діяльності учнів початкової школи.

Вважаємо доречним дослідити використання технології лепбукінгу в освітньому процесі з точки зору ефективності його провадження в навчальне середовище, як інноваційного методу наочності у формуванні інформатичної (інформаційно-комунікаційної) компетентності здобувачів початкової освіти.

Відома науковиця Д. Гатовська підкреслює доцільність застосування лепбуку та його широкого впровадження на уроках саме в початковій школі [11, с.162-164].

У власних наукових доробках К. Ляшенко підкреслює необхідність створення умов для реалізації всебічного та творчого розвитку особистості завдяки лепбукінгу [19].

Педагогиня О. Крігер надає особливого значення використанню лепбуку як засобу, що сприяє розвитку дослідницьких вмінь та навичок молодших школярів.[17]

Педагоги-практики А. Пляцок та В. Олійник у своїх працях зауважують на доцільності використання лепбукінгу для дітей дошкільного віку [26].

Отже, ми бачимо, що лепбукінг досліджується в різних аспектах: як спосіб організації навчальної діяльності, як засіб розвитку комунікативних, дослідницьких та інших ключових умінь учнів початкової школи.

Всі окреслені аспекти висвітлено окремо. Тому вважаємо доцільним дослідити технологію лепбукінгу як цілісну сучасну методику та довести її ефективність й високу результативність застосування в процесі навчально-пізнавальної діяльності учнів початкової школи на уроках інформатики. Також потребує детального розгляду зазначена методика як інтерактивний метод навчання інтеграційного спрямування, що здатен забезпечити умови для формування наскрізних ключових та базових ІКТ компетентностей учнів.

Таким чином, наукова новизна роботи полягає у розгляді технології лепбукінгу як окремої цілісної методики формування інформатичної компетентності молодших школярів, визначенні її багатоаспектної функціональності в початковій школі.

Мета дослідження – обґрунтування ефективності використання лепбукінгу в початковій школі як засобу формування інформатичної компетентності молодших школярів.

Постановка мети ставить перед нами такі науково-дослідні завдання:

1. розкрити сутність та структуру інформатичної компетентності, а також особливості її формування у початковій школі;
2. схарактеризувати технологію «Лепбук», як інноваційного засобу навчання;
3. проаналізувати методичні підходи використання Лепбуку на уроках інформатики у початковій школі;
4. описати методику експериментальної перевірки формування ІКТ компетентностей молодших школярів засобом Лепбуку;
5. розробити систему вправ та методичних рекомендацій щодо формування інформатичної компетентності молодших школярів на уроках інформатики засобом технології «Лепбук»;
6. визначити рівні сформованості інформатичної компетентності молодших школярів та обґрунтувати доцільність використання технології «Лепбук», як засобу формування інформатичної компетентності здобувачів початкової освіти.

Об'єктом дослідження є процес навчання інформатичної освітньої галузі у початковій школі.

Предметом дослідження є формування інформатичної компетентності молодших школярів засобом технології «Лепбук».

Методи наукового дослідження, які використовувались при розв'язанні поставлених задач:

теоретичні: аналіз і вивчення науково-методичної та психолого-педагогічної літератури для більш глибокого розуміння впливу технології «Лепбук» на пізнавальний розвиток молодших школярів, в тому числі на формування інформатичної компетентності;

емпіричні: анкетування, педагогічний експеримент для вивчення досвіду реалізації Лепбукінгу в освітніх закладах України; діагностики впливу технології «Лепбук» на формування інформатичної компетентності молодших школярів; - узагальнення теоретичних та емпіричних даних для

розробки методичних рекомендацій, формування висновків та висвітлення результатів дослідження.

Апробацію матеріалів кваліфікаційної роботи було здійснено на СХХХVІ Міжнародній інтернет — конференції «Зимові наукові читання — 2023», (22 грудня 2023 року, Київ, Україна). Опубліковані тези за темою: «Аналіз досвіду впровадження технології Лепбук на уроках інформатики в початковій» (грудень, 2023 року).

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків до кожного з розділів, загальних висновків, 6 додатків, списку використаних джерел (55 найменувань). Повний обсяг кваліфікаційної роботи становить 86 сторінок, основний зміст викладено на 61 сторінці комп'ютерного тексту.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1 Інформатична компетентність та особливості її формування у початковій школі

Аналізуючи суспільні процеси, що відбуваються в останні роки під тиском розвитку телекомунікацій у всіх сферах життя в Україні та світі, можна говорити про наближення нашого суспільства до глобального інформаційного суспільства. У той же час насиченість інформацією та комунікацією соціальних відносин створює потенціал для бажаних і загрозливих наслідків як для суспільства в цілому, так і для окремих людей [3].

Технологічний прогрес і повна цифровізація призводять до змін у суспільстві, а ті, в свою чергу, і в освіті.

Сучасні діти – цифрове покоління. Народжені після 2015 року, покоління Альфа, повністю відрізняються від попередників і органічно вписуються в сучасне цифрове суспільство.

Нова українська школа (далі – НУШ) була створена для навчання учнів основним професійним навичкам, необхідним для соціалізації та адаптації в інформаційному суспільстві. Впроваджена реформа покликана змінити освітні традиції в Україні, які не готують особистість до вдалої самореалізації в майбутньому. Головною метою НУШ є зміна підходу до навчання та змісту самої освіти, підвищуючи її якість.

У концепції Нової української школи закладено підґрунтя компетентнісного підходу до навчання та оновлений зміст освіти, що базується на формуванні та удосконаленні якостей особистості, що конче необхідні для вдалої подальшої самореалізації в різних суспільних сферах життя. І саме в цій площині, формування цифрової грамотності та інформаційно-комунікаційної компетентності є провідними для будь-якої людини в сучасному світі.

У Новій українській школі:

- домінують взаєморозуміння та співпраця;
- навчають критично мислити, не боятися виражати власну думку;
- вчать бути відповідальним членом суспільства.

Навчання із використанням компетентісного підходу має на меті створити цілеспрямовану компетентну особистість, що:

- вільно володіє державною та іноземною мовами;
- культурно, математично, природничо, екологічно, технічно та технологічно компетентна;
- інноваційна, моторно орієнтується в інформаційному просторі;
- усвідомлює рівні права і можливості людей;
- підприємлива і фінансово грамотна;
- зацікавлена у навчанні упродовж всього життя [15].

Згідно Закону України «Про освіту» (ст.1), компетентність визначено, як дієву сукупність знань, рідні способи мислення, багатоаспектні погляди, сформовані цінності, розвинені навички, відпрацьовані вміння та інші особистісні якості, що визначають здатність особистості успішно здійснювати навчальну діяльність [15].

Загальну середню освіту розглядаємо як комплексний, цілеспрямований процес здобуття та засвоєння систематизованих знань про природу, людину, суспільство, культуру та виробництво, завдяки організованій пізнавальній та практичній діяльності, що в результаті забезпечує інтелектуальний, соціальний та фізичний розвиток особистості, що становить основу подальшої освітньої та професійної діяльності (ст.3 Закону України «Про загальну середню освіту»).

Сучасна загальна середня освіта покликана сформувати в особистості готовність до активної самореалізації та свідомого життєвого вибору, з високим рівнем відповідальності та здатністю до трудової діяльності й громадянської активності. Не менше значення надається формуванню

дбайливого ставлення до родини, власної держави, навколишнього середовища. Сучасна особистість має бути освіченою та корисною суспільству. А для реалізації вищезазначеної мети в учнів повинні бути сформовані відповідні компетентності, що визначені Законом України «Про освіту» та державними стандартами.[31].

Однією з головних тенденцій розвитку освіти сьогодні є використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. Це значимо підвищує ефективність навчальної діяльності. Забезпечення ефективної взаємодії здобувачів освіти та педагогів, надає якісну доступну освіту [2].

Ключова компетентність – сукупність характеристик (якостей) особистості, що має певну структуру, належить до загальногалузевого змісту освітніх стандартів, надає можливість результативно діяти у різних сферах життєдіяльності [15;31].

Враховуючи реалії інформаційної ери, важливу роль відіграє формування інформатичної компетентності.

Ми дотримуватимемось поглядів О.В.Барної та М.С.Головань щодо визначення поняття «інформатична компетентність». Так під Інформатичною компетентністю розуміють інтегративне утворення особистості, яке інтегрує наступні компетенції: знання (про основні методи інформатики, інформаційні технології), уміння (використання наявних знань для розв’язання прикладних задач), навички (використання комп’ютера і технологій зв’язку), здатності (представляти повідомлення і дані у зрозумілій для всіх формі), прагнення, здатності та готовність (до ефективного застосування сучасних засобів інформаційних та комп’ютерних технологій для розв’язання завдань у професійній діяльності і повсякденному житті, усвідомлюючи при цьому значущість предмету і результату діяльності) [52, с.322].

Інформатична компетентність учнів розглядається у сучасних нормативних документах та навчально-методичній літературі ще й як компетентність у галузі ІКТ, інформаційно-комунікаційна та інформаційно-

комунікаційно-технологічна (ІКТ) – компетентність, а також інформаційно-цифрова компетентність [53]. В нашій роботі вважатимемо вказані терміни синонімами.

Сьогодні сприяння формуванню інформаційно-комунікативних компетентностей особистості всебічно розроблено на основі сучасного законодавства. Зокрема:

- «Про Концепцію Національної програми інформатизації» [29];
- «Про Стратегію інформаційної безпеки» [32];
- Закон України «Про загальну середню освіту» [31];
- Постанова «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» [28];

ІКТ – компетентність пов'язана з формуванням уміння самостійно шукати, аналізувати, добирати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її. Ця компетентність забезпечує навички роботи з інформацією, що міститься в освітніх галузях, а також в навколишньому світі. ІКТ-компетентність учня – це впевнене володіння всіма складовими навичками ІКТ- грамотності для вирішення виникаючих питань у навчальній та іншій діяльності, при цьому акцент робиться на сформованість узагальнених пізнавальних, етичних і технічних навичок.

Під інформаційно-комунікаційною компетентністю розуміють оволодіння основами цифрової грамотності для загального розвитку та розширення комунікативних можливостей, здатністю безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях [43].

Предметна ІКТ–компетентність учнів виявляється у таких ознаках:

- здатність раціонально використовувати комп'ютер і комп'ютерні засоби для розв'язування завдань, пов'язаних з опрацюванням даних, їх пошуком, зберіганням, поданням і передаванням;

- готовність вирішувати інформаційні проблеми шляхом застосування засобів ІКТ та алгоритмів виконання завдань;
- здатність співпрацювати за допомогою засобів ІКТ для виконання комплексних завдань;
- вміння безпечно працювати з комунікаційними системами.

Формування ІКТ компетентності здійснюється в процесі навчання Інформатичної освітньої галузі. Сучасний вчитель має вибір щодо Типової освітньої програми та підручників з інформатики.

Початкова школа наразі є найбільш уразливою, коли йдеться про використання нових інформаційних технологій у класі. Для учнів молодшого шкільного віку комп'ютер – це не просто іграшка, це повноцінна машина для вдосконалення та оволодіння дітьми знаннями, необхідна частина професійного середовища. Комп'ютерна освіта початкової школи збагачує знання учнів, розвиває пам'ять і мислення.

Робота з комп'ютером сама по собі не є навчальною метою. Бо комп'ютерні уроки сприятимуть формуванню стилю мислення, необхідного для життя в інформаційному суспільстві. Це чудова робота, яка демонструє креативність вчителів та усіх тих, хто вміє працювати з дітьми, хто розуміє їхні інтереси, актуальні потреби, любить і віддає себе дітям. Тому існує нагальна потреба мотивувати майбутніх учителів до впровадження новітніх технологій навчання.

Метою здійснення освітнього процесу в початковій школі є всебічний розвиток у дітей талантів, умінь, навичок, міжпредметних здібностей, створення умов для формування цінностей, розвитку самостійності, творчого потенціалу, допитливості відповідно до вікових, психологічних, фізіологічних та індивідуальних особливостей і потреб кожної особистості.

ІКТ – компетентність пов'язана з формуванням уміння самостійно шукати, аналізувати, добирати необхідну інформацію, трансформувати,

зберігати та транслювати її. Ця компетентність забезпечує навички роботи з інформацією, що міститься в освітніх галузях, а також в навколишньому світі. ІКТ-компетентність учня – це впевнене володіння всіма складовими навичками ІКТ- грамотності для вирішення виникаючих питань у навчальній та іншій діяльності, при цьому акцент робиться на сформованість узагальнених пізнавальних, етичних і технічних навичок [22].

Під інформаційно-комунікаційною компетентністю розуміють оволодіння основами цифрової грамотності для загального розвитку та розширення комунікативних можливостей, здатністю безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях [43].

Предметна ІКТ–компетентність учнів виявляється у таких ознаках:

- здатність раціонально використовувати комп'ютер і комп'ютерні засоби для розв'язування завдань, пов'язаних з опрацюванням даних, їх пошуком, зберіганням, поданням і передаванням;
- готовність вирішувати інформаційні проблеми шляхом застосування засобів ІКТ та алгоритмів виконання завдань;
- здатність співпрацювати за допомогою засобів ІКТ для виконання комплексних завдань;
- вміння безпечно працювати з комунікаційними системами [30].

Формування ІКТ компетентності здійснюється в процесі навчання Інформатичної освітньої галузі. Сучасний вчитель має вибір щодо Типової освітньої програми та підручників з інформатики.

Метою інформатичної освітньої галузі для загальної середньої освіти є формування в учня/ учениці здатності до вирішення проблем із використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту; безпечна та відповідальна діяльність в

інформаційному суспільстві. Відповідно до окресленої мети, головними завданнями інформатичної освітньої галузі у початковій школі є:

- формування відповідальної позиції цифрового громадянина, навичок безпечного й етичного користування цифровими пристроями та мережами;
- формування початкових умінь розрізняти інформацію різних видів та працювати з нею за допомогою цифрових пристроїв чи без них;
- формування початкових умінь визначати, знаходити та зберігати інформацію, необхідну для розв'язання життєвих проблем (навчання, гри тощо), за допомогою цифрових пристроїв, мереж та без них, самостійно та під час групової взаємодії; розрізняти правдиву і неправдиву інформацію різних видів;
- налагодження комунікації за допомогою цифрових пристроїв та мереж для спільної творчості, співпраці, навчання, гри;
- формування початкових умінь створювати електронні тексти (зображення, відео, звуки, програми тощо) за допомогою цифрових пристроїв;
- формування вмінь презентувати себе, власну творчість, ідеї, створені продукти та інші результати індивідуальної та групової діяльності за допомогою цифрових пристроїв.

Реалізація поставленої мети та завдань у початковій школі відбувається за змістовими лініями «Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)», «Моя цифрова творчість», «Комунікація та співпраця», «Я і цифрові пристрої», «Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві».

У рамках змістової лінії «Я у світі інформації (Дані. Інформація. Моделі)» формуються початкові вміння розпізнавати, знаходити, свідомо відбирати, зберігати та опрацьовувати просту інформацію за допомогою цифрових пристроїв та без них. Розпізнавання правдивої і неправдивої

інформації в усіх її виявах (текст, зображення, звук тощо) необхідне для формування критичного мислення, що сприяє безпеці в інформаційному просторі дитини. Початкові уявлення про моделі реалізуються через визначення істотних і неістотних властивостей об'єктів та створення на основі цього простих моделей об'єктів. Змістова лінія «Моя цифрова творчість» розкривається через практичну діяльність (індивідуальну і групову) зі створення простих інформаційних продуктів (програм, текстів, зображень, відео, звуків, тощо) за допомогою цифрових пристроїв та програм для творчого самовираження, презентації себе і продуктів власної діяльності, вирішення завдань інших освітніх галузей. В основі змістової лінії «Комунікація та співпраця» – ознайомлення із доступними для дитини засобами цифрової та безпосередньої комунікації для гри, спілкування, навчання, отримання нової інформації; використання безпечного онлайн-ового чи офлайн-ового середовища для цього. В умовах роботи у групі учні мають навчитися окреслювати цілі індивідуальної та групової діяльності, розподіляти ролі в межах групи, оцінювати здобутий результат, аналізувати помилки та усувати їх, доброзичливо взаємодіяти безпосередньо та в мережах.

Змістова лінія «Я і цифрові пристрої» реалізовується через усвідомлення і розпізнавання тих завдань, які можна розв'язати за допомогою цифрових пристроїв, виходячи з їхніх функціональних можливостей (фотографувати, записувати, слухати, відображати, опрацьовувати інформацію тощо). До основних умінь, які формуються через цю змістову лінію, належать розпізнавання простих програмних і технічних несправностей та вміння усувати їх самостійно чи з допомогою дорослих, розуміти обмеження та переваги пристроїв стосовно виконуваних завдань, усвідомлювати, що машини можуть імітувати інтелектуальну діяльність. Ця змістова лінія охоплює вміння організовувати власний робочий простір на

фізичному та простому програмному рівні для збереження здоров'я, доброго самопочуття та ефективної діяльності учня/ учениці.

Змістову лінію «Відповідальність та безпека в інформаційному суспільстві» спрямовано на створення безпечних умов для учня / учениці під час роботи з цифровими пристроями і в мережах, що передбачає захист особистої інформації, формування принципів етичного, доброзичливого та відповідального спілкування через мережі, навички і можливості захисту власного інформаційного простору, фізичного та психологічного здоров'я. У рамках цієї змістової лінії в учнів формується відповідальне та шанобливе ставлення до власної та чужої інформаційної діяльності, яке на рівні початкової школи виявляється, зокрема, і через зазначення власного авторства, посилання на авторство інших, а також через усвідомлення шкоди від списування. Вказані змістові лінії передбачають можливу інтеграцію інформатичної освітньої галузі з іншими освітніми галузями через розв'язування дослідницьких завдань, формування наскрізних умінь учнів, інформатичної грамотності та культури [43].

Згідно Закону України «Про освіту» (ст.1), компетентність визначено, як дієву сукупність знань, рінні способи мислення, багатоаспектні погляди, сформовані цінності, розвинені навички, відпрацьовані вміння та інші особистісні якості, що визначають здатність особистості успішно здійснювати навчальну діяльність [15].

Однією з головних тенденцій розвитку освіти сьогодні є використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. Це значимо підвищує ефективність навчальної діяльності. Забезпечення ефективної взаємодії здобувачів освіти та педагогів, надає якісну доступну освіту [2].

У сучасному світі вчителі перестали бути першоджерелом наукової, філософської та моральної естетики. Значну частину цього школярі отримують із засобів масової інформації (далі – ЗМІ), особливо з Інтернету. Сучасні учні можуть знати про сучасні інформаційні технології більше, ніж

їхні вчителі. Ось чому формування інформаційно-комунікаційної компетентності в освітньому світі є такою важливою. Уміння використовувати потенціал медіапростору є дуже важливим.

Формування інформатичної компетентності в закладі загальної середньої освіти охоплює наступні напрями:

1. Впровадження в освітній процес сучасних цифрових навчальних матеріалів та онлайн ресурсів;
2. Використання ІКТ не лише як засіб навчання, а й розвиток інформатичної компетентності через інтеграцію навчальних предметів;
3. Упровадження елементів програмування та робототехніки як засобів стійкої мотивації до вивчення інформатики, розвитку логічного та алгоритмічного мислення, набуття навичок ХХІ століття;
4. Запровадження проєктного навчання на основі ІКТ [53].

При впровадженні інтегрованого навчання, задіюючи всі навчальні предмети, і формуються компетентності [15]. Кожен предмет, маючи власний потенціал, забезпечує цінний внесок у навчальне середовище Нової української школи.

Система початкової освіти переживає поступовий перехід від навчання, заснованого на імітації, до творчого та інноваційного переосмислення навчальних матеріалів. Тому в освітній процес повною мірою залучаються сучасні методи навчання та навчання з метою всебічного розвитку особистості учня, враховуючи вікові та психофізіологічні особливості здобувача початкової освіти.

На теперішній час розроблено багато різноманітних методів впровадження інформаційних технологій у навчальний процес, деякі з яких практично використовуються в поєднанні з їх програмними продуктами. Поряд з усім цим виникає багато питань щодо впливу цих методів на те, як учні реагують на ці форми навчання, як вони засвоюють матеріал за цими технологіями, на якому етапі, на яких уроках можна використовувати

комп'ютер у навчанні, з якого віку. учні готові до таких видів навчання, як ця технологія впливає на вікові психофізіологічні особливості учня.

Система загальної середньої освіти не є сталою та потребує постійного оновлення організаційно-методичної роботи. Саме XXI століття стало тим періодом, коли впровадження технологій змішаного навчання та розвиток освітньої мобільності є провідними ідеями навчання учнів. Адже ставлення школярів до навчального процесу змінилося, а таке стрімке оновлення комп'ютерної техніки та гаджетів зумовлює інтенсивний розвиток інформаційно-комунікативних технологій, без яких навчання стає нецікавим та неефективним. Постійний творчий педагогічний пошук, оновлення навчально-матеріальної бази в закладах освіти, підвищення кваліфікації та медіаграмотності самих педагогів – запорука реалізації успішного освітнього процесу.

Сучасний педагог повинен чітко усвідомлювати, що будь-який учень здатен легко орієнтуватися в інформаційному просторі та може досить швидко віднайти потрібну йому інформацію в інтернеті. Актуальності набуває не передача знань та простий пошук інформації, а її засвоєння, опрацювання та вміння правильно використати в різних життєвих ситуаціях. Сучасний учень може добре володіти новим програмним забезпеченням, а також використовує низку різноманітних застосунків у своєму гаджеті, які створюють умови для швидкого вирішення поставленого завдання з використанням інноваційних методів.

Іноді вчителю важко швидко зорієнтуватися у новітніх інформаційно-комунікативних технологіях та наявності безлічі лайфхаків, хмарних платформ та комп'ютерних програм, котрі так стрімко заповнили всі галузі суспільного життя і продовжують заповнювати інформаційний та освітній простір. Відтак під час планування уроків, відбору інформації, вибору методів, прийомів та засобів навчання важливо володіти цифровими освітніми ресурсами (далі – ЦОР) та завжди йти хоч на крок попереду учня.

Джерелом пізнавальної діяльності є пізнавальні потреби, а процес задоволення цих потреб здійснюється як пошук відкриття та відкриття невідомого. Було помічено, що природна цікавість дітей слабшає без належної підтримки під час роботи з цією проблемою в класі та поза ним. Тому постало питання, як побудувати освітній процес, щоб дітям було цікаво вчитися, навчатися і творити.

Для всіх педагогів розвиток пізнавальної інтересу та підвищення рівня активності дитини – це можливість розкрити здібності дитини, що проявляються як інтелектуальна активність. На теперішній час система загальної середньої освіти зазнає серйозних змін. Важливим аспектом виховання є навчання дітей «учитися вчитися самостійно». Сучасним дітям не потрібно просто накопичувати знання, адже будь-яку інформацію досить легко й швидко здобути, але потрібно розвивати мислення для послідовного і перевіреного міркування, працювати над активізацією розумової активності.

Зміст і методи навчання школярів розвивають увагу, пам'ять, творчу уяву, формують уміння порівнювати, виділяти ознаки предметів, узагальнювати їх за окремими ознаками, формувати підхід до знайдених рішень, приносити задоволення. У роботі з дітьми слід робити акцент на практичних методах навчання, оскільки діти самі обмінюються предметами, щоб глибше зрозуміти навколишній світ.

У цьому контексті перед вчителями постає завдання пошуку нових, нестандартних форм взаємодії з учнями. Традиційне навчання замінюється продуктивним навчанням, спрямованим на розвиток творчих здібностей та стимулювання інтересу до творчої діяльності у здобувачів початкової освіти. Одним із перспективних способів вирішення цієї проблеми є «лепбук».

Основними видами діяльності сучасної початкової школи є гра та інтеграція. Для успішного проектування проблемних навчальних ситуацій у рамках загальної освітньої політики педагогам рекомендується створювати тематичні файли (лепбуки).

1.2 Технологія «Лепбук»: сутність та методика розробки

Формування активного ставлення до засвоєння знань, до освітнього процесу загалом неможливе без інтересу до пізнання. Для досягнення бажаного необхідно стимулювати пізнавальний інтерес учнів. Засоби та форми стимулювання пізнавального інтересу обирає вчитель, але їх можна умовно поділити на три групи:

- стимулювання за допомогою змісту навчання (новизна навчальної інформації, цікаві наукові дослідження, використання творчих вправ);
- стимулювання пізнавального інтересу в процесі реалізації освітнього процесу та активізації пізнавальної діяльності (використання інтерактивних методів, створення «ситуації успіху», застосування творчих завдань, дослідницького підходу в тому числі лепбукінгу тощо);
- стимулювання інтересу до навчання шляхом реалізації педагогічно доцільних взаємовідносин між усіма учасниками освітнього процесу (позитивний мікроклімат, взаємопідтримка, змагання тощо).

Нині, в умовах побудови системи нової української школи, набуває актуальності якісно інша форма організації освітнього середовища й особливим завданням перед педагогами є спонукання учнів до самоосвітньої діяльності, самоорганізації та навчання протягом всього життя. Увесь освітній процес має бути реалізований крізь призму окреслених вимог. Тому застосування технології «Лепбук» є одним із найпрогресивніших засобів організації освітнього процесу в початковій школі, оскільки дозволяє реалізовувати навчання ігровій формі. Враховуючи вікові та психологічні особливості молодших школярів, саме різноманітні інтерактивні підходи дозволяють збуджувати пізнавальний інтерес, мотивувати учнів до пізнавальної діяльності та перетворюють навчання на цікавий та захоплюючий процес.

Метод лепбукінгу на теперішній час є дієвим методичним та педагогічним інструментом у роботі з молодшими школярами в новій українській школі. Безпосередньо дефініцію «Лепбук» використала в освітніх

цілях матір та письменниця з Вірджинії Теммі Дабі, яка застосовувала для навчання власних дітей вдома такий засіб систематизації інформації. Назвала вона його лепбуком тому, що він був досить компактний та зручний і міг легко розміститись на колінцях дітей. [7, с.7]

Теммі Дабі узагальнила досвід застосування різних міні-книжечок, автором яких була Діна Зайк, котра вперше запропонувала використовувати foldables – це аркуші паперу, що складені у певний спосіб та призначені передусім для швидкого та невимушеного запам'ятовування інформації учнями. Автор детально та послідовно відобразила у власній книзі різні способи їх виготовлення. Такі міні-книжечки, що є фактично складеними у різний спосіб аркушами паперу та мають відповідне освітнє призначення. Їх застосування створює можливості для швидкого та тривалого запам'ятовування навчальної інформації учнями, які працюють над виготовленням цих книжечок (лепбуків). Зазначена техніка набула широкого використання у домашньому навчанні. Однак, саме Теммі Дабі запропонувала оформити всі створені міні-книжечки з загальної теми в одну папку [6].

Автор не винайшла щось радикально нове, оскільки такі книжечки та книжки-іграшки досить часто використовували в навчальному процесі багато різних педагогів. Проте саме у американських домашніх школах лепбук виокремлено в окрему педагогічну технологію, що є завершальним етапом засвоєння відповідної теми. Тобто здобувач освіти, впродовж вивчення теми, оформлює здобуті знання у вигляді лепбука, куди розташовує все, про що він довідався. З позиції освітнього процесу, лепбук розглядається як інтерактивний посібник, що представлений папками формату А4 або А3 та систематизований у певній закономірності, на цупкій картонній (або іншій) основі, в якій розміщені різні вкладки (міні-книжки, кишеньки, віконця тощо), а також можуть розташовуватись рухливі деталі, різні типи наочностей до відповідної теми [26, с.7].

Фактично лепбук (англ. lapbook) — розкладна папка численного функціонального призначення, що містить комірчини або кишеньки та кріплення для багатоманітного дидактичного наповнення [18]. Тобто зовні лепбук оформлений як папка у форматі А-4 у складеному вигляді та у форматі А-3 в розгорнутому. Виділяють такі види лепбуків за візуалізованим оформленням:

- звичайна книжка з двома розгортами; (Рис. 1.1.)
- книжка з 3–5 розгортами; (Рис. 1.2.)
- книжка-«гармошка»; (Рис. 1.3.)
- папка різної конфігурації. (Рис. 1.4.)

Рисунок 1.1.

Рисунок 1.2.

Рисунок 1.3.

Рисунок 1.4.

Особливість лепбука – він обов'язково має різного розміру кишеньки, вставки, комірки, рухливі деталі, віконця, міні-книжечки тощо наповнені корисним інформативним матеріалом з опрацьованої теми відповідного навчального предмета [23, с.27].

Лепбук має низку переваг: створюючи лепбук, учні навчаються опрацювати, систематизувати початковий матеріал та краще його запам'ятовують. Після завершення вивчення теми, що візуалізована за допомогою лепбуку, можна легко повторити пройдений матеріал та сполучити його з наступними темами. В процесі роботи над виготовленням лепбуку формується здатність самостійного здобуття знань та відбору необхідно корисної навчальної інформації.

Лепбук є однією із видозмін проєктної діяльності та передбачає реалізацію кількох етапів: вибір теми та визначення її актуальності, чітке планування послідовності дій у процесі виконання проєкту, розробка макета та створення шаблону [47, с.315].

Лепбук відноситься до змішаного типу проєктів та завдяки застосуванню цього початкового засобу забезпечується формування дослідницької, пізнавальної, творчої та ігрової активності учнів. Водночас лепбук є інформативним та багатофункціональним навчальним засобом, що має відповідні дидактичні властивості. Наприклад, створює можливості для формування та розвитку уваги, креативності, різних типів мислення (аналітичного, логічного) естетичного смаку [49, с.116].

Алгоритм створення лепбуку [35, с.42]:

1. Постановка проблеми. Вибір теми (визначення теми відбувається вчителем та залежить від місця в навчальному плані, актуальності та ступеня складності).
2. Складання плану (план має бути ретельно продуманий, важливо структурувати загальну тему на змістовні підтеми).
3. Створення макета. (структура лепбука чітко не визначена в жодній літературі, а тому є об'єктом творчості вчителів та учнів). Це можуть бути книги-мушлі, віяло, складанки, книга-пелюстки, книга-колесо, книга-конверт тощо.
4. Наповнення лепбука (важливо грамотно структурувати здобуту інформацію з дотриманням основних дидактичних принципів: доступності,

зв'язку з життям, відповідності віковим особливостям учнів). Тут підбирається розмір та тип шрифту, кольорова гамма, враховуються основи композиції, об'єм навчального матеріалу тощо.

5. Збір матеріалу та інформації. До лепбуку можна вкласти пазли, малюнки, логічні ігри, лабіринти, QR-коди, посилання на інтерактивні вправи, розмальовки, кросворди, ребуси, мапи, схеми тощо. Обкладинка лепбуку може бути декоративно оздоблена яскравими наклейками, блискітками, смайликами та іншими елементами [21;50].

Розглянемо послідовність роботи над виготовленням лепбуку. Найважливіший етап для педагога – це планування лепбукінгу. Надалі вчитель має поступово привчати учнівську спільноту до самостійного здобуття та відбору необхідної навчальної інформації. Важливо визначитись з формою лепбуку та способом розміщення інформації в ньому. Тобто молодші школярі, під наглядом вчителя, розглядають технологію виготовлення мінікнижечок, які є складовими лепбуку, працюють над виготовленням кишеньок (інтерактивні вправи, групи команд, анімації та узорі Скретч, кросворди, комп'ютерний словничок, ребуси), потім розміщують в них картки з інформацією, а також можуть створювати різні, в тому числі об'ємні, паперові аплікації. Далі діти, разом з вчителем, розміщують назви теми і малюнки, формують відповідні кластери, розподіляють здобуту інформацію в площині лепбука, визначаються з формою для презентації відповідної навчальної інформації та розміщують наповнені інформаційні блоки. Потім, після створення базових елементів лепбуку, учні працюють індивідуально або парами чи малими групами. Лепбук сприяє формуванню в школярів розширеного світогляд та цілісного відображення світу; це не просто самотужки створена книга, а світ дитячої творчості та пізнання. [8].

Матеріали, які необхідні для виготовлення лепбука:

- звичайний та кольоровий папір, картон;
- ножиці;

- скотч;
- степлер;
- клей;
- фломастери;
- олівці;
- фарби;
- маркери;
- декоративні елементи [35, с.42].

Однак, якщо ви володієте програмами Corel, Photoshop, Word чи Paint то можна створювати макети з використанням цих програм. Найпростіше новачку малювати шаблон від руки [51, с.17].

Викликає особливий інтерес самостійна робота учнів початкової школи у процесі виготовлення власних Іарbook. Загалом підвищити рівень успішності учнівської самоосвіти можна застосуванням новизни, цікавих фактів, неочікуваними завданнями [50, с.11].

Підкреслимо основні етапи створення Іарbook: вибір теми; складання плану майбутнього Іарbook; малювання макету теки; виготовлення Іарbook в натуральний розмір. Як уже зазначалося, у результаті роботи з Іарbook в молодших школярів розвивається вміння планувати сумісну діяльність з однолітками, здійснювати пошук необхідної інформації, працювати над узагальненням та систематизацією здобутого навчального матеріалу. Однак, не менш ефективною є робота над виготовленням Іарbook індивідуального характеру, з урахуванням інтересів, особистих можливостей та вподобань кожної дитини. Упродовж певного часу виготовляється тека, а надалі її демонструють та представляють учням, підсумком проведеної роботи може бути ціла низка тематичних Іарbook. Отже, Іарbook є кінцевим освітнім продуктом пошуково-дослідницької роботи молодших школярів з предметів початкової школи у цілому та розвитку інформатичної компетентності в процесі проведення уроків інформатики зокрема [17, с.146].

Враховуючи зазначену особливість – робота над створенням лепбуку може відбуватися в команді, що сприяє розвитку комунікативності та взаємодії в учнівському колективі. Варто зазначити, що лепбуки охоче виготовляють молодші школярі у співпраці з вчителем, що дозволяє впливати на емоційно-вольову сферу учнів (в процесі роботи вони більш яскраво виражають власні емоції), сприяє розвитку уваги та пам'яті, формується вміння здобувати інформацію та по-різному її представляти. Внаслідок роботи над лепбуком учні розвивають вміння працювати командно, що формує високий ступінь відповідальності за власні результати роботи. Крім того, вдало продумана робота дозволяє вчителю використовувати диференційовані інтерактивні дидактичні завдання, що підвищують рівень розвитку мотиваційної сфери навчання та пізнавального інтересу учнів початкової школи. Наприклад, можна використовувати паперові та сучасні технічні засоби для складання пазлів, розгадування ребусів та кросвордів, перегляду змістовних навчальних відео та інших видів ігрової діяльності. Навчання має приносити радість та задоволення, а не бути примусовим і нудним.

Адже сучасні діти, так зване покоління Альфа - цифрові люди, а процес діджиталізації соціуму та всіх сфер людського життя для них є цілком зрозумілим та органічним, на відміну від старших людей. Саме нова українська школа сприяє формуванню базових компетентностей, що необхідні учням у сучасному світі. Тому застосування лепбукінгу в початковій школі має низку переваг як інноваційна навчальна методика. Зокрема, лепбук можна виготовляти малими групами або ж кожній дитині самостійно; ця технологія дозволяє розподіляти завдання таким чином, щоб найбільше розвивались ті вміння, до яких в учнів є найбільший хист; добре організована робота над виготовлення лепбука зі сторони вчителя дозволяє насичувати уроки різноманітними дидактичними завданнями, що викликають в учнів інтерес та підвищують рівень їх активності [3, с.4-5].

З одного боку, розглядаємо лепбук як портативну папку, що наповнена навчальною інформацією та дидактичними матеріалами певної тематики (текст, картинки, наклейки, схеми, ігри та багато іншого). Найчастіше лепбуки використовуються для навчання, дослідження або просто для задоволення та розваг. В освітньому процесі найчастіше лепбуки створюються вчителем та дітьми в спільній діяльності, але їх можуть створювати люди будь-якого віку. Відтак, як уже зазначалося лепбуки можуть бути будь-якого розміру та форми. Матеріали для створення лепбуків можуть бути дуже різноманітними: папір, картон, тканина та навіть природні матеріали. З іншого боку лепбуки є інноваційною технологією для організації ефективного освітнього процесу та пошуково-дослідницької роботи. Завдяки застосуванню цієї технології, навчання стає більш доступним, легше засвоюються великі об'єми навчального матеріалу, більш інтенсивніше розвиваються творчі навички. Лепбуки також можуть бути використані для розваг, ігор та просто веселого проведення часу в позаурочній роботі. Вони можуть бути чудовим способом для дітей поділитися своїми знаннями та творчістю з іншими.

Процес застосування лепбуку умовно можна поділити на два етапи:

- виготовлення міні-книжечок в процесі вивчення теми
- використання готової папки з наповненими міні-книжечками в ігровій навчальній діяльності учнів.

Лепбук є добіркою різних матеріалів та способів організації роботи з дітьми, тобто наприклад: дидактичні ігри, рольові ігри, вірші, загадки, приказки, казки про сім'ю та друзів, створення довідничка тощо. Завдання, закладені в лепбуці, виконуються впродовж певного терміну вивчення теми. Більшість завдань передбачає тривалу роботу, опрацювання додаткової інформації та проведення дітьми власних досліджень. Тому з одним лепбуком можна працювати протягом декількох тижнів. Внаслідок

напрацювання змістовної наповнюваності лепбуку, учні навчаються планувати майбутню діяльність, розподіляють обов'язки в межах команди, радяться з дорослими, приймають власні рішення, базуючись на засвоєних раніше знаннях. Другий етап передбачає використання виготовлених папок. Найдоцільніше цей прийом застосовувати на підсумкових уроках узагальнення та систематизації знань. Зокрема, можна розігрувати проблемні ситуації, грати дидактичні та сюжетно-рольові ігри, досліджувати та вивчати художні твори, виконувати творчі завдання, що представлені в лепбуках для оволодіння моделями поведінки в різних нестандартних ситуаціях [14, с.123-124].

За структурою та змістом лепбуки мають бути доступні дітям різних вікових категорій та забезпечувати творчу, пізнавальну, ігрову та дослідницьку діяльність усіх учнів. Немає чітко визначених вимог до наповнюваності та розміру лепбуку. Основна вимога – це доступність та творчість. Найважливіше, щоб книга відповідала віковим та психологічним особливостям дітей початкової школи, тобто щоб молодші школярі мали можливість самотужки працювати з лепбуком: наповнювати його відповідним матеріалом, брати в руки, переміщуватись з лепбуком, робити в ньому відповідні записи та загалом доповнювати на власний розсуд [25].

Використання технології лепбуку містить численні переваги і для самих вчителів:

- сприяє ефективній сучасній організації здобуття, оброки, запам'ятовування та осмислення відповідної навчальної інформації учнями в межах тематичного планування вивчення відповідної теми;
- розширює спектр застосування дидактичних ігор з різних тем та у різноманітних інтерпретаціях;
- забезпечує реалізацію проєктної діяльності та може виступати як самостійний спосіб представлення підсумків проєкту або предметної декади чи тижня;

- дозволяє залучати батьків до роботи над виготовленням різних міні-книжечок, казкових персонажів, ігор;
- забезпечує результативну організацію самостійного навчання учнів;
- влучний спосіб подачі навчального матеріалу в оригінальній формі та у стислому вигляді [37, с. 455].

Є різноманітні підходи щодо класифікації лепбуків. За змістовною наповнюваністю лепбуки поділяють на:

1. Енциклопедичні – різна інформація представлена відповідно до типу визначень на зразок міні-енциклопедії.
2. Казкові (мультиплікаційні) – саморобка книжечка із вирізними персонажами, що містять фігурки улюбленого героя з якими можна гратися, вигадувати різні історії, інтерпретувати та відігравати цікаві сценки. Такі лепбуки роблять на основі казки, мультфільму.
3. Тематичні – насичені цитатами, піснями, віршами, картинками, позначками тощо – усім, що хотіла б бачити в своїй книжці дитина з цієї теми.
4. Шкільні – є способом упорядкування матеріалу учнями, його закріплення й підготовки до контрольної роботи чи підсумкового уроку з відповідної теми [23, с.26-27].

За призначенням лепбуки розрізняють:

- навчальні;
- ігрові;
- привітальні; (до різних свят, наприклад на Новий рік, День Незалежності, Конституції тощо);
- автобіографічні (про особливі події в житті, дні народження, відвідування кінотеатру, відпочинок) [37, с. 454].

Отже, основні переваги для учнів щодо використання лепбукінгу:

- підвищення швидкості та ефективності розуміння й запам'ятовування дидактичного матеріалу для учнів-візуалів й учнів-кінестетиків;

- можливість для учня відкрити власноруч виготовлений лепбук і заново повторити навчальний матеріал у зручний час;
- самостійне здобуття учнем інформації та її опрацювання виступає як формування інформатичної компетентності для підготовки учнів до подальшої роботи в основній та старшій школі над створенням рефератів та більш змістовних дослідницьких робіт;
- режим роботи учнів з лепбуком у міні-групах сприяє розвитку в них навичок співпраці;
- враховуються освітні потреби кожного учня, його індивідуальних особливостей;
- урізноманітнює ігрові завдання на уроках, забезпечує інтеграцію різної навчальної діяльності;
- підвищує рівень варіативності застосування різних дидактичних завдань;
- зумовлює застосування різнопланових форм організації навчальної роботи з учнями (індивідуальну, парну, групову тощо) [4, с.94].

Лепбуки полегшують та пришвидшують процес засвоєння та закріплення нового навчального матеріалу. Внаслідок реалізації технології «Лепбук» закріплення вивченого матеріалу відбувається в ігровій формі, що підвищує пізнавальну діяльність учнів та активізує мотиваційну сферу в молодших школярів [34, с.446].

Практичне впровадження лепбукінгу як педагогічної технології сприяє зацікавленості учнів в оволодінні навчальним матеріалом з теоретичної та практичної сторони, мотивує здобувачів освіти до компетентнісного оволодіння знаннями та вміннями з різних навчальних предметів [48, с.95].

Отже, технологія «Лепбук» є універсальною формою організації ефективної навчальної роботи молодших школярів в умовах впровадження ідей нової української школи та її ефективної розбудови. Використання лепбукінгу забезпечує розвиток пізнавальної активності учнів, їх креативності та самостійної навчальної діяльності. Сучасні технічні засоби навчання та загальна цифровізація освітнього процесу урізноманітнюють

творчі та технічні аспекти створення лепбуку й сприяють розвитку інформатичної компетентності учнів початкової школи. Як елемент проєктної діяльності лепбукінг розвиває комунікативні здібності школяра, дозволяє формувати здатність здобувати, обробляти та презентувати навчальну інформацію різними засобами в оригінальній формі, внаслідок самостійної роботи, парної діяльності та командного розв'язання окреслених завдань.

1.3 Аналіз передового педагогічного досвіду з використання Лепбуку на уроках інформатики у початковій школі

В сучасному освітньому середовищі компетентність трактують як динамічну комбінацію поєднання доцільних знань, сформованих умінь, відпрацьованих навичок, різних способів мислення, цінностей, поглядів та інших якостей особистості, що визначають спроможність індивіда успішно соціалізуватися та результативно навчатися [31].

Впровадження концепції «Нова українська школа» та адаптація освітнього процесу до запитів і потреб особистості, забезпечення максимальних можливостей її самореалізації та розвитку - ще одна характерна особливість сучасної освіти, яка потребує нових підходів щодо провадження освітніх послуг в тому числі із використання прогресивних, сучасних форм та методів навчання із грамотним та виваженим залученням цифрових технологій [27, с. 187].

Отож, прогресивною та сучасною технологією організації освітнього процесу молодших школярів є «Лепбук». Завдяки залученню цифрових засобів, застосуванню різних навчальних платформ вдосконалюються здібності учнів критично мислити в процесі навчання, виконувати творчі, інноваційні завдання, підвищувати пізнавальну активність здобувачів освіти [1, с. 133]. Інформаційно-комунікаційні технології – це система методів, засобів і прийомів, що використовуються для здобуття, збереження, опрацювання, подачі та передачі здобутих відомостей навчального змісту та

теоретичного матеріалу, що необхідні для підвищення ефективності різних видів діяльності. Це технології опрацювання інформації за допомогою комп'ютера та телекомунікаційних засобів [20, с. 117-123].

Виходячи з вищевисвітленого змісту, лепбук є тематичною папкою або книгою, у якій замість сторінок – «конвертики», «складанки», «мінікниги», «розготки», «віконця» й інші деталі з наочною інформацією за відповідною тематикою, а основою лепбука є зазвичай цупкий папір [37, с.454].

Активне застосування лепбуків на уроках та в позаурочній діяльності підвищує рівень комунікативних здібностей учнів, формує уявлення про сучасне навколишнє середовище й світ в цілому та їх відношення до проблемних ситуацій, сприяє формуванню навичок колективної співпраці на основі творчості та активності усіх учасників проєкту, розвиває пізнавальні та творчі здібності здобувачів освіти, підвищує рівень їх соціальної адаптації[11].

Прогресивні педагоги сучасності виокремлюють різні підходи до організації освітнього процесу на уроках інформатики в початковій школі. Формування інформатичної компетентності може відбуватися завдяки максимальній візуалізації навчального матеріалу та використанню, на думку І. Займак, хмари тегів, інтелект-карт з використанням різноманітних інтернет-платформ [27, с. 167]

У своїй більшості, наукові публікації з відповідної теми представляють опис власного педагогічного досвіду впровадження технології «Лепбук». І. Большакова на платформі Ed-Era, де відбуваються онлайн курси для вчителів початкової школи, знайомить слухачів з понятійним апаратом, видовою різноманітністю та особливостями технології створення лепбуків.

Л. Петренко чітко визначає функції лепбуку в роботі з молодшими школярами та розкриває сутність основного способу застосування лепбуку в проєктному навчанні.

Методичний посібник за авторством А. Пляцок та В. Олійник відображає особливості організації проєктної, навчальної діяльності,

розвитку творчості дитини за допомогою лепбуку. Педагоги стверджують, що лепбук є сучасним та ефективним способом закріплення знань учнів з певної теми. Він виступає засобом, котрий створює можливості для осмислення учнями змісту всієї папки, забезпечує провадження дослідницької роботи, під час перебігу якої відбувається пошук, аналіз та виділення необхідної інформації. Лепбук, як педагогічна технологія, допомагає учням більш глибоко осмислити, зрозуміти та на довго запам'ятати матеріал. В процесі створення лепбуку молодші школярі самостійно здобувають та систематизують інформацію, цим самим формуються навички шкільного навчання. Не менш важливим є те, що для створення лепбуку можна підбирати завдання, вирішення яких буде посилюючим для кожної дитини, тобто вдало поєднується застосування особистісно-орієнтовного підходу, індивідуалізація та диференціація навчання (одним пропонується зобразити сюжет, іншим – сформулювати книжку-гармошку, а третім – завдання, що забезпечують розвиток логічного мислення) і як підсумок учні створюють колективну книжку. Цінним також є те, що в процесі створення лепбуку учні здобувають самостійно знання, а не одержують їх у готовому вигляді [26, с.8].

Педагоги К. Ляшенко та І. Шевирьова зазначають, що «Лепбук» відповідає всім вимогам, котрі притаманні предметно-розвиваючому середовищу. Цей навчальний засіб характеризується інформативністю, багатофункціональністю, забезпечує створення умов для реалізації творчого потенціалу та розвитку уяви та креативності. Над одним лепбуком можуть спільно працювати кілька дітей чи ціла група одночасно. Тобто відповідна технологія має певні дидактичні властивості, котрі варто враховувати при плануванні на уроках та в позаурочній роботі. Крім того лепбук сприяє розвитку художньо-естетичних здібностей дитини, спонукає учнів до світу мистецтва та розкриває можливості для розвитку цифрових навичок. Завдяки використанню лепбука у початковій школі, можливо не тільки зацікавлювати дітей, привертати їх увагу, а й захоплювати їх при виготовленні власного

лепбука. Крім того, виготовляючи власний лепбук учні навчаються здійснювати самостійний пошук потрібної інформації та в естетично красивому вигляді висвітлювати її [19].

Вчитель початкової школи Л. Форостяна зазначає, що лепбук може бути ґрунтовним компонентом навчального та розвивального середовища в класі й сприяє залученню батьків, вчителів до співпраці з дітьми у процесі виготовлення лепбуку. Педагог відмічає, що робота над створенням лепбуку - цікаве заняття. Але є один маленький «недолік»: виготовлення лепбуку вимагає додаткового часу, фантазії та дещо більших зусиль, щоб досягти гарного результату [46].

Вчитель інформатики Токарівської ЗОШ I-III ступенів М. Римаренко практику використання технології «Лепбук» на уроках інформатики та детально описує послідовність роботи над лепбуком (рис.1.5.)

Рисунок 1.5. Послідовність виготовлення лепбуку

Джерело: блог М. В. Римаренко [5]

Вчитель інформатики Запорізької гімназії №73 М. Волошок надає детальний опис впровадження технології «Лепбук» на уроках інформатики в

другому класі (Додаток 1) та презентує власний план виготовлення лепбуку з теми «Правила безпечної роботи за комп'ютером» (Додаток 2).

Вчитель початкових класів Т. Кобець зазначає, що оформлення лепбуку в яскравий та естетично привабливий спосіб привертає увагу молодших школярів. Влучно відібрані ігри та цікаві неординарні завдання сприяють поглибленню знань та пришвидшують процес їх засвоєння. У порівнянні з раніше створеними презентаціями, котрі несли переважно інформативний зміст, лепбук розглядається учнями як цікава повчальна іграшка, котру можна переміщувати, складати, поповнювати новими компонентами, зрештою просто гратися. При чому, це саморобка іграшка, яка виготовлена їхніми руками за участю вчителя та навіть батьків, що зумовлює особливу цінність й цікавість. Зазвичай другокласники охоче граються лепбуками в позаурочний час та впродовж перерв й процес навчання іноді відбувається непомітно. Адже учні можуть активно розподіляти малюнки по групах, систематизувати предмети лепбука до відповідних кошиків чи комірчин, працювати з розмальовками чи складати пазли з відповідної теми, грати в усілякі дидактичні ігри, розгадувати загадки, розв'язувати кросворди, декламувати вірші тощо [13].

Педагог Д. Гатовська зазначає, що лепбук як проектна технологія дозволяє вирішити певні дидактичні завдання: використання усіляких конструктивних способів та форм організації учнівської роботи на уроці; зміна ролі вчителя, де він виступає не передавачем знань, а наставником та консультантом; залучення батьків до творчої роботи; унікальність подачі лепбуку (немає єдиних вимог, а це повністю продукт творчості); забезпечення реалізації особистісно-орієнтованого навчання; підвищення рівня пізнавального інтересу учнів та мотиваційної сфери [11].

З метою визначення стану окресленої проблематики щодо використання технології «Лепбук» задля формування інформатичної компетентності на уроках інформатики, було проведено анкетування серед

вчителів початкової школи. Кількість педагогів, які взяли участь в опитування 16. Педагогічний стаж респондентів від 3 до 15 років.

В анкеті були представлені запитання:

1. Чи знайомі ви з технологією «Лепбук»?
2. Чи використовуєте ви технологію «Лепбук» на уроках інформатики?
3. Як часто ви організовуєте роботу учнів над виготовленням лепбуку на уроках інформатики?
4. Яку основну мету ви передбачаєте у використанні технології «Лепбук» на уроках інформатики?
5. Яка основна перевага технології «Лепбук»?
6. Який основний недолік технології «Лепбук»?
7. Як впливає технологія «Лепбук» на формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів вашого класу?

Результати анкетування засвідчили, що всі учасники анкетування – 16 осіб (100%) знайомі з теоретичними аспектами використання технології «Лепбук». Крім того, зрозуміло, що вчителі досить добре обізнані з особливостями використання проектних технологій загалом. Оскільки внаслідок індивідуальних бесід з педагогами та враховуючи сучасні вимоги до освітян, з'ясовано, що вони проходять численні дистанційні курси, очні форми підвищення кваліфікації, де знайомляться з сучасною педагогічною літературою, в якій висвітлюються різні підходи до організації роботи в дітьми. Доступність різних освітніх платформ дозволяє вчителям, в процесі самоосвітньої роботи, підбирати та створювати розмаїття численних дидактичних завдань та інформативного матеріалу освітнього призначення для виготовлення лепбуків.

Разом з тим, 12 вчителів (75%) використовують технологію «Лепбук на уроках інформатики та ще 4 вчителів (25%) зазначили, що працювали над створенням лепбуків з учнями в позаурочній гуртковій роботі.

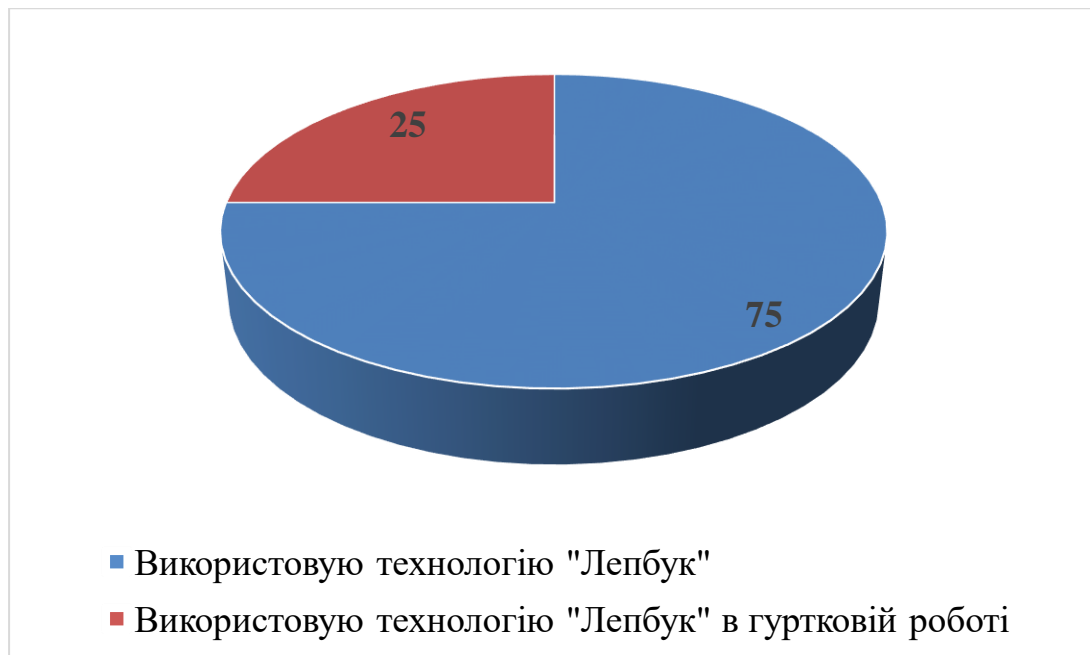

Рисунок 1.2. Розподіл вчителів щодо використання технології «Лепбук» на уроках інформатики в початковій школі

На запитання стосовного того як часто педагоги організують роботу учнів над виготовленням лепбуку на уроках інформатики відповіді респондентів розділилися таким чином: 4 осіб (25%) використовують відповідно до календарно-тематичного планування приблизно раз в семестр; 8 осіб (25%) використовують один раз на рік та 4 осіб (25%) доволі часто використовують технологію «Лепбук» під час вивчення окремих тем (рис.1.3.) Тобто зрозуміло, що вчителі знайомі з технологією «Лепбук» та мають різний ступінь розуміння щодо особливостей її застосування.

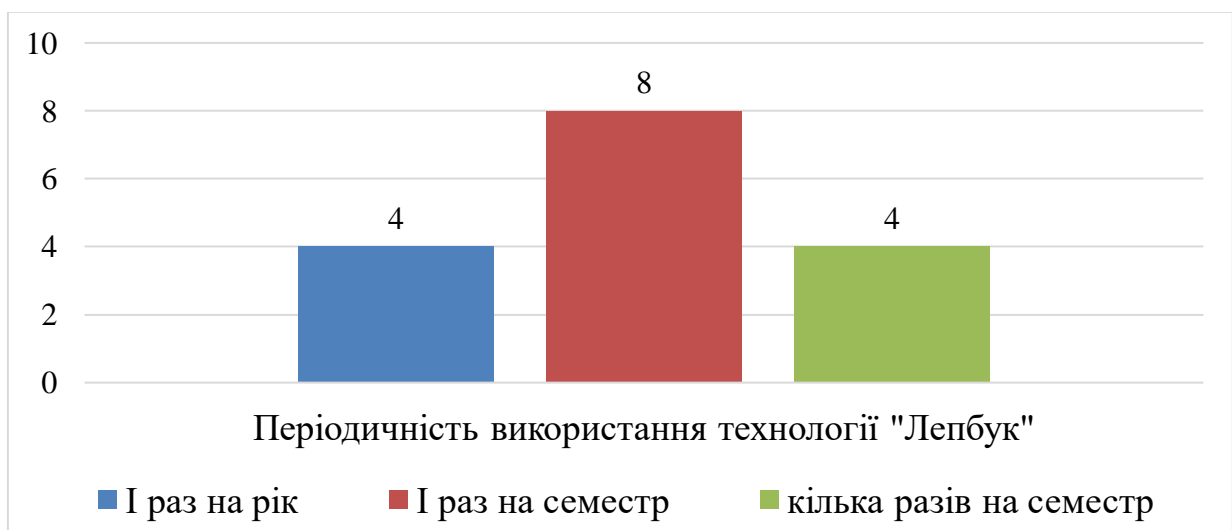

Рисунок 1.3. Розподіл вчителів щодо частоти використання технології

«Лепбук» на роках інформатики

Відповіді на запитання щодо основної мети у використанні технології «Лепбук» на уроках інформатики, то результати опитування наступні: 6 вчителів (37,5%) зазначили, що використовують відповідну технологію для підсумкових уроків, котрі передбачають узагальнення та систематизацію знань; також 6 вчителів (37,5%) зазначили, що лепбуки ефективні для розвитку творчого потенціалу учнів та формування інформатичної компетентності; 4 педагогів (25%) вказали іншу мету (залучення батьків до спільної роботи, розвиток самостійності учнів тощо).

Рис 1.4. Розподіл результатів відповіді вчителів на запитання: «Яку основну мету ви передбачаєте у використанні технології «Лепбук» на уроках інформатики?»

Серед основних переваг технології «Лепбук» більшість вчителів 5 осіб (31,25%) вважають, що такий підхід максимально забезпечує задоволення освітніх потреб учнів. Шестеро педагогів вважають, що основною перевагою лепбуку є розвиток творчого потенціалу, систематизація та швидке запам'ятовування навчального матеріалу. Натомість 3 із опитаних (18,75%) зазначили, що найважливішим є розвиток колективізму та комунікативних здібностей в процесі виконання лепбуку та 2 вчителі (12,5%) відмітили, що

основна перевага – підготовка учнів до проєктної діяльності як найбільш ефективної технології навчання в основній та старшій школі.

Рис 1.5. Розподіл результатів відповіді вчителів на запитання: «Яка основна перевага технології «Лепбук»»

Стосовно визначення з основним недоліком застосування лепбуку, то більшість опитаних (7 вчителів) вказали на велику кількість часу для підготовки та планування роботи, також значні обсяги домашнього завдання зазначили 5 педагогів, об'ємність та насиченість навчального матеріалу відмітили 4 вчителів.

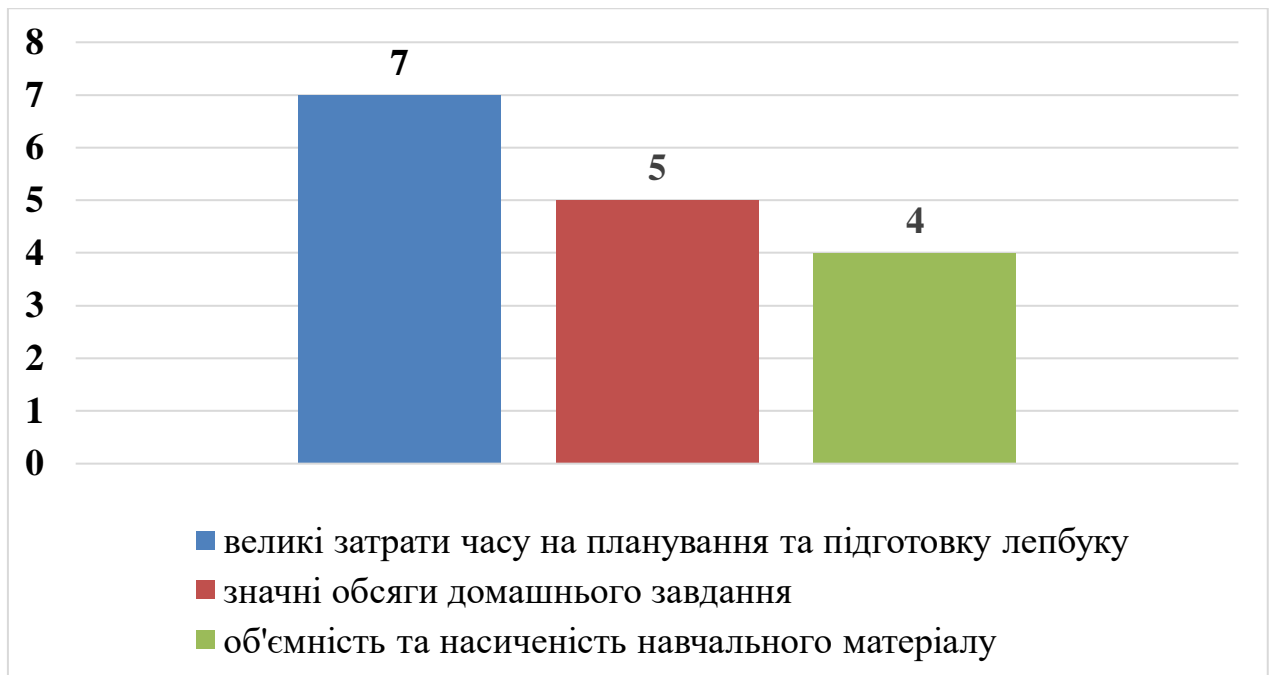

Рис 1.6. Розподіл результатів відповіді вчителів щодо основних недоліків технології «Лепбук»

За результатами опитування респондентів щодо впливу технології «Лепбук» на формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів, відповіді розділилися наступним чином: 10 вчителів зазначили, що застосовували технологію «Лепбук» та спостерігали підвищення рівня навчальних досягнень учнів з інформатики, натомість 5 вчителів вказали, що відповідна технологія більше спрямована на розвиток художньої творчості та моторики і ще 1 педагогом було відмічено розвиток креативного мислення під час роботи учнів над лепбуком.

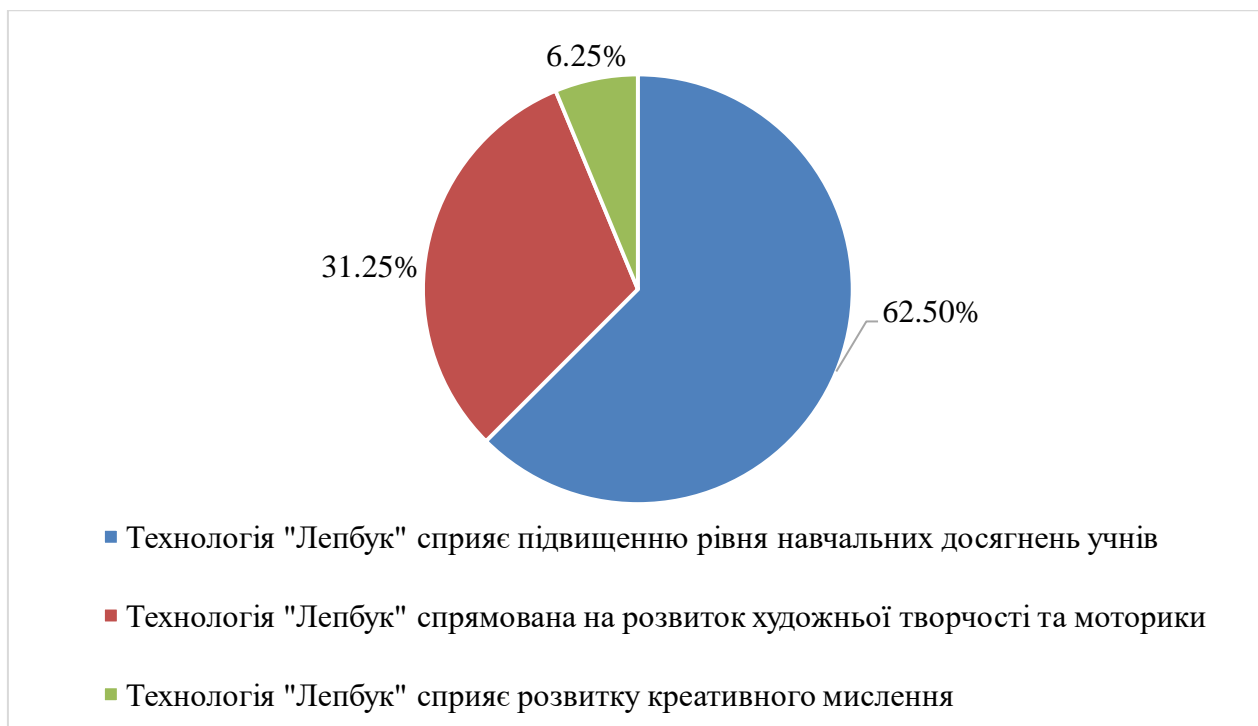

Рис. 1.7. Розподіл респондентів за відповідями на запитання щодо формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів

Проведений аналіз педагогічної практики реалізації технології «Лепбук» дозволяє зробити висновки, що зазначена проєктна методика забезпечує ефективне формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів початкової школи, в процесі реалізації інформатичної освітньої галузі на уроках інформатики.

Висновки до I розділу

Концептуальні засади впровадження ідей нової української школи передбачають врахування педагогічних принципів: педоцентризму, науковості та доступності, взаємозв'язку ключових та предметних компетентностей, логічної послідовності предметних компетентностей тощо. Реалізація зазначених принципів вимагає постійного педагогічного пошуку нових форм, методів, засобів організації освітнього процесу в початковій школі.

Серед усіх ключових компетентностей, інформатична або інформаційно-комунікативна компетентність посідає важливе місце, оскільки цифровізація увійшла в усі сфери соціально-економічної діяльності суспільства та вимагає цифрової грамотності від будь-якого фахівця.

Вчитель має не передати певні знання, адже сучасні технічні засоби навчання сприяють тому, що будь-який учень може самотужки здобути необхідну інформацію, але важливо навчити кожного здобувача освіти вмінню правильно користуватися цією інформацією, сформуванню потреби учіння протягом всього життя і саме тоді, такий учень досягне в майбутньому успіху в основній та старшій школі. Для реалізації відповідного завдання важливо використовувати нові та сучасні педагогічні технології, серед яких, одним із найпопулярніших стає «Лепбук».

Внаслідок проведеного аналізу науково-педагогічної літератури було встановлено, що лепбук – це паперова саморобна книга різної форми з численними комірчинами, що наповнені змістом та різними візуалізованими елементами, дидактичними завданнями. З'ясовано, що лепбук є результатом колективної творчості та не має єдиних вимог до оформлення.

Формування лепбука передбачає певні етапи: вибір теми, планування роботи, створення макету, наповнення лепбуку тощо.

Окреслено основні переваги застосування лепбукінгу як ефективної технології в навчанні молодших школярів (сприяє інтересу та стійкої мотивації учнів, розвиває здатність критично мислити, самостійно здобувати

знання, глибокому розумінню навчального матеріалу, цілісному вивченню навчальних проблем).

Аналіз досвіду використання технології «Лепбук» при формуванні інформатичних компетентностей молодших школярів показав, що робота над створенням лепбука на уроках інформатики сприяє актуалізації опорних знань учнів, активізації пізнавальної активності, спонукає до творчості, розвиває комунікативні здібності молодших школярів та формує здатність працювати в команді, розвиває вміння опрацьовувати навчальний матеріал, полегшує процес його запам'ятовування, розвиває здібності роботи з персональним комп'ютером та використання різних навчальних платформ.

Результати опитування педагогів дали можливість зробити висновок, що більшість вчителів початкових класів використовують технологію «Лепбук» та вбачають низку переваг в її реалізації. Однак, така методика вимагає затрат часу на планування та активізацію творчого потенціалу самого педагога. Разом з тим, не викликає сумнівів твердження, що технологія «Лепбук» сприяє підготовці молодших школярів до подальшої проєктної навчальної діяльності. Підібрати тему лепбуку, розробити алгоритм виконання, продумати зміст відповідного заняття чи низки уроків та наповнюваність лепбуку – це ті проблемні завдання, котрі потрібно вирішити вчителю.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБОМ ЛЕПБУКУ (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ АЛГОРИТМИ І ВИКОНАВЦІ» 2 КЛАС)

2.1 Методика експериментальної перевірки формування інформаційно-комунікативних компетентностей молодших школярів засобом Лепбуку

Ключовою гіпотезою дослідження є твердження про те, що застосування технології «Лепбук», що представляє системну сукупність низки навчальних заходів зі створення певних елементів для учнів 2-го класу, забезпечить підвищення рівня сформованості інформаційної компетентності.

Мета експерименту – моніторинг ефективного використання технології «Лепбук» для формування та розвитку інформаційної компетентності в учнів 2 класу.

Завдання експерименту:

- визначити критерії оцінювання рівня навчальних досягнень щодо сформованості інформаційної компетентності учнів 2 класу на уроках інформатики, котрі реалізуються з використанням технології «Лепбук»;
- створити інструментарій для визначення динаміки розвитку інформаційної компетентності учнів 2 класу, що сприяють формуванню інформаційної компетентності на уроках інформатики;
- прослідкувати динаміку показників рівня сформованості інформаційної компетентності учнів 2 класу на уроках інформатики;
- проаналізувати здобуті результати та на їх основі виконати оцінювання ефективності використання технології «Лепбук» для формування інформаційної компетентності на уроках інформатики.

Перевірка ефективності формування інформаційної компетентності молодших школярів засобом Лепбуку здійснюється методом педагогічного експерименту. Під час підготовки, організації та реалізації експерименту врахованого його основні ознаки: чіткі терміни; формування попередньої гіпотези; створення плану та визначення структури експерименту;

можливість відокремленого врахування методичного впливу чинника, що досліджується; визначення вихідного та підсумкового стану досліджуваної проблематики, доказу правильності визначеної гіпотези [44, с.302].

Дослідження проводилось впродовж 2022-2023 навчального року на базі Конотопської початкової школи «Лідер». Вибірку становили 50 учнів 2 - А та 2-Б класу. Зокрема, 2-А клас було обрано як контрольну групу, а на базі 2-Б класу було сформовано експериментальну групу. У 2-А класі навчання відбувалось традиційними методами, згідно діючої навчальної програми. У 2-Б класі було реалізовано технологію лепбукінгу під час опрацювання теми «Алгоритм та виконавці» (змістовна лінія «Моя цифрова творчість»). Також у дослідженні взяли участь 16 вчителів вищезгаданого закладу загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО).

Дослідження включає кілька етапів наукового пошуку впродовж 2022-2023 навчального року. Експеримент містить три етапи: констатувальний (вересень-листопад 2022 р.), формувальний (грудень 2022 р.-березень 2023 р.), завершальний (квітень-травень 2023 року).

Під час перебігу констатувального етапу (вересень-листопад 2022 р.) було здійснено аналіз науково-методичної літератури з досліджуваної тематики; визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження; розроблено програму та створено методiku реалізації наукового пошуку, впорядковано понятійний апарат; розроблено зразок анкети для вчителів з досліджуваної проблематики в сучасній практичній педагогічній діяльності; визначено основні складові інформатичної компетентності, розроблено критерії її розвитку; проведено вхідний діагностичний зріз.

У ході проведення формувального етапу дослідження (грудень 2022 – березень 2023 р.) було проведено систематизацію матеріалу щодо розвитку інформатичної компетентності засобом лепбуку; розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність використання технології «Лепбук» для формування інформатичної компетентності учнів 2-Б класу під час проведення уроків інформатики на прикладі вивчення теми

«План дій. Поняття алгоритму. Алгоритми і виконавці. Складання алгоритмів для виконавців».

Під час проведення завершального етапу (квітень-травень 2023 р.) виконано математично-статистичне обґрунтування та інтерпретацію результатів експериментального дослідження на основі порівняння контрольної та експериментальної груп дослідження, встановлено ефективність застосування технології «Лепбук» для розвитку інформатичної компетентності учнів 2-го класу на уроках інформатики, розроблено методичні рекомендації для вчителів з формування інформатичної компетентності засобом технології «Лепбук».

Крім аналізу відповідної літератури, визначення категорійного апарату, під час констатувального етапу, було проведено аналіз стану окресленої проблематики в сучасній педагогічній практиці, розглянуто педагогічний досвід використання технології «Лепбук» та розроблено анкету для вчителів. Серед 16 опитаних педагогів були вчителі початкових класів, інформатики та інших предметів. Результати проведеного анкетування серед педагогів висвітлено у розділі 1 цієї роботи.

Вхідне діагностування було проведено в січні 2023 року у вигляді анкетування за методикою Г. І. Щукіної (Додаток 3).

За результатами вхідного діагностування було визначено рівень сформованості в учнів 2-го класу інформаційно-комунікативної компетентності.

Для визначення критеріїв дослідження – сформованості «інформаційно-комунікаційної компетентності» важливо виділити її компоненти: мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, ціннісно-рефлексивний, емоційно-вольовий.

Базовими компонентами проєктної діяльності, а технологія «Лепбук», як зазначалось є одним із її різновидів, є вміння: визначати проблеми, формулювати запитання, висувати гіпотези, визначати поняття, систематизувати, спостерігати, експериментувати, формулювати висновки,

аналізувати та структурувати матеріал, опрацювати його та презентувати одержані результати.

Тобто фактично застосування проєктної діяльності відображає систему вмінь, здатностей та способів провадження освітніх послуг засобами проєктної діяльності чи її певних компонентів. Для ефективної реалізації освітніх, виховних та розвивальних функцій, важливо під час планування проєктної технології співставляти різнобічний аналіз навчального матеріалу з компонентами формування навчально-пізнавальної діяльності учнів та підбирати влучні методи й прийоми навчання. В процесі роботи над вибором теми, визначенням мети та основних завдань важливо проаналізувати зміст навчального матеріалу крізь призму гармонійного формування особистості та встановити прийоми визначення значимості цього матеріалу для ефективного навчання. Вчитель має дослідити та опрацювати системні співвідношення елементів знань та навчальних питань, що розглядатимуться в процесі вивчення конкретної теми. Під час перебігу проєктної діяльності, вчитель підбирає основні підходи до організації комунікативної взаємодії з учнями, а також учнів між собою та з батьками (у разі їх залучення до наприклад, виготовлення лепбуку). На підсумковому етапі представлення результатів необхідно чітко продумати спосіб презентації готового освітнього продукту [9, с.127].

Для визначення рівня сформованості вмінь учнів 2-го класу інформативно-комунікативної компетентності з інформатики відібрано діагностичний інструментарій: опитувальник Г.І. Щукіної (Додаток 3).

Оцінювання результатів діагностики відбувалось за рівневою системою та встановленими критеріями:

- мотиваційно-ціннісний компонент дає змогу визначити позитивне відношення до навчання у галузі інформатики, цифрових технологій, прагнення до самостійного використання ІКТ в навчальній та позанавчальній діяльності, осмислення значення роботи над лепбуком в розвитку інформатичної компетентності;

- когнітивний, котрий визначає сукупність знань та вмінь, визначених Типовою освітньою програмою (змістова лінія «Моя цифрова творчість», Тема «Алгоритми та виконавці») впродовж поетапності роботи над лепбуком та його елементами, а саме: формування уявлення про план дій, послідовність дій, алгоритм, виконавець алгоритму;
- операційно-діяльнісний, який дає можливість встановити рівень сформованості низки вмінь визначати проблеми, формулювати запитання, висувати гіпотези, визначати поняття, систематизувати, спостерігати, експериментувати, формулювати висновки, аналізувати та структурувати матеріал, опрацьовувати його та презентувати одержані результати. Так, учні повинні встановлювати логічну послідовність подій або дій, переказувати послідовність подій, дій у тексті, оцінювати ризик порушення послідовності дій, змінювати послідовність дій для отримання іншого результату, виправляти помилки у плані дій, погоджуватись або спростовувати факт досягнення результату;
- рефлексивний, котрий визначає здатність учня до самооцінювання застосовування набутих знань у навчальній та життєвій діяльності.

Встановлені критерії дозволяють визначити та оцінити рівень сформованості в учнів 2-го класу інформативно-комунікативної компетентності з інформатики: високий, середній, початковий.

При початковому рівні сформованості інформативно-комунікативної компетентності учнів 2-го класу (використовуючи проєктну діяльність з лепбуком) спостерігається відсутність інтересу до навчальної діяльності або він є нестійким; під час виконання дій на кожному етапі реалізації проєкту виникають труднощі; учні можуть виконувати роботу за інструкцією та наявними зразками під наглядом вчителя.

Середній рівень сформованості інформативно-комунікативної компетентності учнів 2-го класу шляхом реалізації проєктної діяльності з інформатики характеризується наявністю інтересу до цього виду роботи; певною мірою сформованими компетенціями, що є компонентами проєктної

діяльності та їх виконання зі сторонньою допомогою; виявлено елементи творчого підходу під час вибору теми, методів дослідження та презентації результатів роботи.

Високий рівень сформованості інформативно-комунікативної компетентності шляхом застосування проектої діяльності з інформатики характеризується переважанням в учнів стійких внутрішніх пізнавальних мотивів; сформованістю системи знань і вмінь, що сприяють самостійному виконанню проектної діяльності (вміння виокремлювати проблему, визначати запитання, висувати припущення, визначати поняття, вміння систематизувати, проводити експерименти та спостереження, робити висновки, відстоювати власні ідеї, вміння пояснювати та узагальнювати матеріал); здатність нестандартно вирішувати поставлені завдання; спостерігається оригінальний підхід до вирішення конкретних завдань на всіх етапах проектної роботи.

Зміст методики Г. І. Щукіної (Додаток 3) відображає сім ситуацій, що містять готові варіанти відповідей, котрі оцінюються певною кількістю балів. Учні мають визначитись з кожною ситуацією та обрати свій варіант відповіді, що є для них найбільш прийнятним. Надалі кожен респондент одержує певну суму балів за всіма запитаннями та відбувається розподіл за встановленими рівнями відповідно до певної шкали (Таблиця 2.1.).

Таблиця 2.1.

Шкала рівнів сформованості інформаційно-комунікативної компетентності учнів 2-го класу засобом технології «Лепбук»

Рівень	Кількість балів
Початковий	0-5
Середній	6-11
Високий	12-16

Результати вхідного діагностування рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності шляхом проведення проекту діяльність учнів 2-го класу з інформатики представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2.

Результати вхідного діагностування рівня сформованості інформативно-комунікативної компетентності шляхом проведення проектної діяльності учнів 2-го класу з інформатики

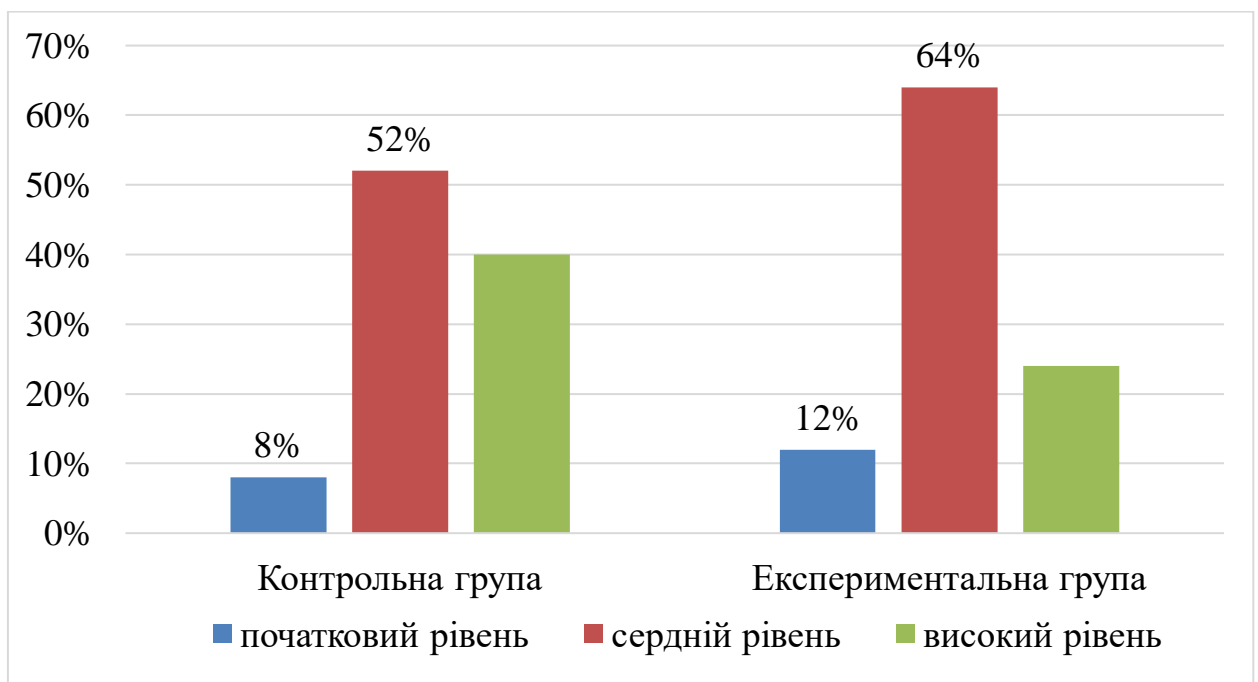
№ з/п	Ім'я, прізвище	1 ситуація	2 ситуація	3 ситуація	4 ситуація	5 ситуація	6 ситуація	7 ситуація	Загальна сума балів
1.	Дарій Н.	А	А	Б	А	А	В	Б	8
2.	Назарій К.	А	А	Б	А	А	В	Б	8
3.	Ростислав В.	А	А	Б	В	В	А	А	12
4.	Микола В.	А	А	А,В	В	В	А	Б	13
5.	Владислав А.	А	А	А	А	А	В	А	8
6.	Кароліна С.	В	В	В	Г	А	В	В	5
7.	Соломія З.	А	А	В	В	А	В	А	9
8.	Соломія Л.	А	А	А,В	В	В	Б	В	11
9.	Віолетта Я.	В	В	А	Г	А	В	А	5
10.	Вадим Ж.	А	А	В	А	А	В	А	8
11.	Святослав П.	А	А	А,В	В	Б	Г	Б	11
12.	Артем Н.	А	А	В	Г	А	Г	А	7
13.	Артем М.	А	А	В	В	А	В	А	9
14.	Кирило М.	А	А	В	А	Б	В	А	9
15.	Аделіна Г.	В	В	Е	Г	А	В	Б	5
16.	Тимофій Б.	А	А	В	Г	А	Г	А	7
17.	Софія М.	А	А	В	Г	А	Г	А	7
18.	Софія П.	В	В	Д	Г	А	Г	А	5
19.	Ясна П.	А	А	В	А	Б	В	А	9
20.	Евеліна Д.	В	В	Е	Г	А	В	Б	5

21.	Ірина О.	А	А	Б	А	А	В	Б	8
22.	Марина П.	А	А	А,В	В	А	Б	В	10
23.	Катерина Ч.	А	А	Б	А	А	В	Б	8
24.	Максим П.	А	А	В	Г	А	Г	А	7
25.	Вадим Т.	А	А	В	А	Б	В	А	9

Аналізуючи відповіді учнів на запитання ситуацій №1 та №2 стосовного того, чи подобається навчатися в школі та в своєму класі встановлено, що більшість учнів (20 осіб) - 80% мають позитивну сформовану навчальну мотивацію. Стосовно оцінки ситуації №3, що спрямована на визначення тих видів діяльності, яким учні надають перевагу, то відповіді респондентів розділилися наступним чином: 14 вказали, що подобається робота над лепбуком (56%), з них трьом подобається писати вірші та казки, а також 5 (20%) любляють писати твори, 1 учень (4%) віддає перевагу роботі з пластиліном та 1 учениця (4%) любить аплікації. Отже, переважна більшість респондентів визнає, що їм подобається працювати над створенням лепбуку, тобто відбирати інформацію та презентувати її в досить неординарній, цікавій формі. Ситуація №4 дозволяє визначити якому виду роботи учні надають перевагу – самостійній роботі чи груповій діяльності. В результаті визначено, що 7 учнів (28%) люблять працювати в групі, але 9 респондентів (36%) віддають перевагу самостійній роботі, також 8 осіб (32%) зазначили, що їм найкраще працювати усім класом над одним завданням. Отже, вміння працювати в парах та малими групами потрібно розвивати в подальшій навчальній діяльності. Ситуація №5 методики дозволяє визначити наскільки часто учні, під час виконання конкретних завдань, звертаються за допомогою. Результати показали, що 18 учнів (72%) під час виконання певних завдань завжди звертаються за допомогою, однак 4 учнів (16%) зазначили, що не завжди, але часто звертаються за допомогою під час виконання певних завдань, а 3 учня (12%) дуже рідко просять допомоги при виконанні завдань. Отже, вміння працювати самостійно сформовано на високому рівні у 12% другокласників. Ситуація №6 дозволяє визначити тих,

до кого найчастіше учні звертаються за допомогою в процесі виконання відповідних навчальних завдань. Встановлено, що 2 (8%) учня звертаються за допомогою до однокласників, стільки ж – за допомогою до вчителя, найбільша кількість 15 учнів (60%) – до батьків та 6 респондентів (24%) – до старших братів чи сестер. Такі результати засвідчують, що педагогам необхідно більше працювати над формуванням та розвитком єдиного продуктивного освітнього простору, де є злагоджена взаємодія в системі «вчитель-учень». Ситуація №7 дозволяє встановити, що учень вміє робити. Відповідно до визначених результатів: 13 учнів (52%) вміють готувати повідомлення, 8 учнів (32%) здатні презентувати результати власної роботи, а 4 учня (16%) мають сформовані вміння висловлювати свої пропозиції щодо подальшої роботи з конкретної теми.

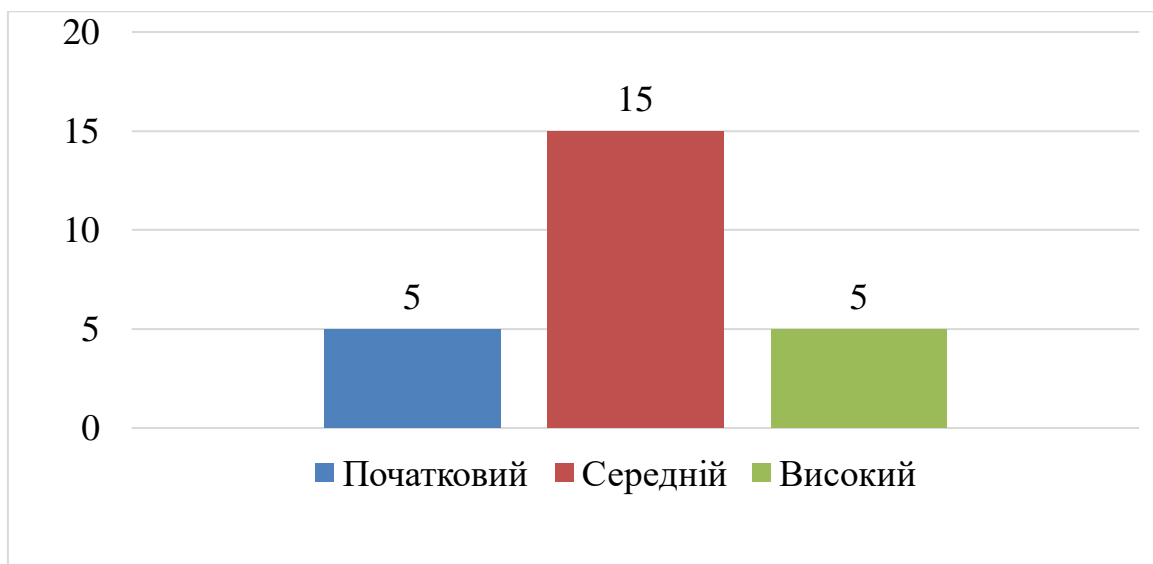
Констатувальний етап передбачав проведення діагностичного контрольного зрізу з метою визначення рівня сформованості інформатичної компетентності учнів контрольної та експериментальної групи (Додаток 4).

Малюнок 2.1. Результати проведення діагностування на визначення рівня сформованості інформатичної компетентності на констатувальному етапі дослідження

За результатами проведеного діагностичного зрізу видно, що низький рівень сформованості інформатичної компетентності в експериментальній групі на 4% більший, тобто в контрольній групі таких 2 учня, а в експериментальній 3. Також суттєва різниця в кількості учнів, що мають високий рівень сформованості інформатичної компетентності. У контрольній групі таких учнів 10 (40%), а в експериментальній – 6 (24%).

Констатувальний етап педагогічного експерименту передбачав проведення відповідного дослідження, котре дало можливість визначити вектори подальшої розвивальної роботи з учнями 2-го класу щодо формування вмінь складати алгоритми, перевіряти на правильність, виконувати алгоритми з інформатики: спланувати уроки з використанням технології «Лепбук».

Малюнок 2.2. Розподіл учнів за рівнями сформованості інформаційно-комунікативної компетентності здійснювати проєктну діяльність з інформатики за технологією «Лепбук» в експериментальній групі

За результатами проведеної діагностики встановлено, що більшість учнів (60%-15 осіб) мають середній рівень сформованості інформатичної компетентності шляхом здійснення проєктної діяльності з інформатики, а також 5 учнів (20%) володіють високим рівнем сформованості вмінь реалізовувати проєктну роботу в тому числі за технологією «Лепбук» та 5 учнів (20%) мають початковий рівень сформованості відповідного вміння.

Після проведення уроків з використанням технології «Лепбук», в тому числі, на тему: «План дій. Поняття алгоритму. Алгоритми і виконавці. Складання алгоритмів для виконавців» учням було запропоновано взяти участь у створенні книжечки за сформованим планом (Додаток 5). Урок проходив у кабінеті інформатики, що був оснащений стендами, матеріалами для виготовлення лепбуку та персональними комп'ютерами. Всі завдання містили розвивальний та проблемний характер, були інтерактивними та різноманітними. Вчитель пояснював особливості роботи над створенням лепбуку у вигляді евристичної бесіди. Учні самостійно пропонували урізноманітнення наповнюваності комірок лепбука різними наочними матеріалами (одні бажали зробити кросворд, інші – пазли, вікторину, інструкційну картку тощо). Далі учні, спільно з вчителем, працювали над розробкою макету, підбором цікавих завдань та інформативного матеріалу. В процесі роботи вчитель виступав як наставник, що надавав поради, рекомендації та спрямовував учнів а подальший пізнавальний пошук. На наступному етапі виконання роботи було створено шаблон невеличкого посібника формату А4. Презентація результатів відбувалась на підсумковому уроці, де учні активно виконували різноманітні дидактичні завдання, презентували інформативний матеріал та висловлювались стосовно особливостей створення алгоритмів, їх виконавців, а також практично демонстрували особливості роботи в програмі Scratch. Зокрема, на підсумковому уроці учням було запропоновано зіграти вікторину «Команда і виконавці» <https://wordwall.net/uk/resource/13606741>.

Таким чином лепбук використовується як засіб творчого розвитку та самовираження учня, а відповідна технологія надає можливості створювати оригінальний продукт, здійснюючи при цьому певну дослідницько-пошукову роботу, вдаючись до нових підходів у вирішенні та виконанні завдань. В процесі виготовлення лепбуку створюються умови для кращого осмислення, більш глибокого розуміння, узагальнення, систематизації відповідної теми навчального змісту [33].

2.2 Система завдань та методичних рекомендацій щодо формування інформаційно-комунікативної компетентності молодших школярів на уроках інформатики засобом технології «Лепбук»

Формувати лепбук можна з теми розділу 4 «Алгоритми і виконавці» [55, с. 136] за чітко складеним планом. Для роботи на уроці в дітей є заздалегідь підготовлений: великий аркуш паперу, олівці, клей, кольоровий папір, ножиці. Діти об'єднуються в 4 малих групи, кожна з яких придумує собі назву або ж за кольорами (зелені, жовні, фіолетові, червоні). Учні пропонується виконати лепбук для алгоритму в середовищі Scratch. Формуючи проєкт у вигляді папки з різними комірчиками, організовується робота малими групами, де кожна команда працює над конкретним завданням. Наприклад, створити алгоритми: «Навчимо малювати рудого кота», «Навчимо малювати роботу», «Навчимося малювати білочку», «Навчимо малювати вежу». На підсумковому уроці із заданої теми кожна команда презентує результати виконання свого проєкту засобом лепбуку та учні навчаються створювати алгоритми із заданих вчителем тем (Додаток 5).

Використовуючи інший підручник [55, с.73-78] під час вивчення теми «Алгоритми та виконавці» та формуючи проєкт у вигляді папки з різними комірчиками, організовується робота малими групами, де кожна команда працює над конкретним завданням. Наприклад, створити алгоритми: «Навчимо рудого кота говорити», «Навчимо рудого кота змінювати свій розмір», «Навчимо рудого кота змінювати свій колір», «Навчимо рудого кота рухатися та грати на барабані». На підсумковому уроці із заданої теми кожна команда презентує результати виконання свого проєкту засобом лепбуку та учні навчаються створювати алгоритми із заданих вчителем тем (Додаток 5).

Використовуючи наступний альтернативний підручник [41, с.72-84] під час вивчення розділу 4 «Алгоритми та їх виконавці» можна використати наступний підхід, зокрема запропонувати виконання наступних проєктів: «Знайомство з поняттям команда», «Знайомство з поняттям алгоритм», «Виконавці алгоритмів», «Алгоритми в нашому житті». Під час роботи над

проектом вчитель пропонує учням скласти комп'ютерний словничок, розв'язати задачі, виконати завдання «знайди помилку», скласти алгоритм дій із заданої вчителем теми тощо.

Усі підходи є досить цікавими та неординарними. Містять низку різноманітних дидактичних завдань, сприяють розвитку творчого потенціалу та формуванню інформаційно-комунікативної компетентності учнів.

Лепбук можна розглядати як засіб закріплення навчального матеріалу з відповідної теми. Зокрема, в результаті вивчення теми «Алгоритми» в учнів формується вміння визначати послідовність кроків для виконавців, знаходити помилки у вже сформованих алгоритмах, визначати результат виконання алгоритму побудови геометричного зображення, створювати малюнки за лінійним алгоритмом, а також розвивається вміння працювати в програмі Scratch та формується здатність оцінювати результати своїх навчальних досягнень[43, с.50].

Для реалізації технології лепбуку важливо дотримуватись певних методичних рекомендацій:

1. Вчителю необхідно обрати тему, чітко та ретельно спланувати роботу над створенням лепбуку. Важливо запропонувати учням надати відповіді на запитання: Які міні-книжечки ви хотіли б створити? Яку інформацію нам необхідно там зібрати? Лепбуки можуть бути представлені у вигляді багатоповерхового будиночку з віконцями (кожне з яких містить певну інформацію) або ж у вигляді поїзда (кожен вагон теж наповнений відповідним змістом). Лепбук може бути створений у вигляді мушлі, кожен виток якої наповнений структурованим змістовним матеріалом. Такий підхід сприяє формуванню в учнів вміння здобувати інформацію, перетворювати її та презентувати у різному вигляді.
2. Розробка макету та створення шаблону лепбуку – це досить цікава та кропітка робота. Тут варто продумати всі деталі: розмір, форму та наповнюваність комірок. Також можна розробити схематичне креслення в натуральну величину, щоб учні могли краще уявити як буде виглядати

готовий проєкт. Тут проявляють творчі здібності учнів, створюється відповідний простір для їх розвитку.

3. Після кожного уроку з обраної теми вчитель пропонує учням доповнити створений лепбук. Це може бути інформативний матеріал, котрий вони знайдуть за допомогою комп'ютерних засобів або ж малюнок тощо. Тут варто пам'ятати, що лепбук передбачає командну роботу над реалізацією проєкту. Таким чином розширюються уявлення учнів про інформаційно-комунікативні технології в житті людини.
4. Тривалість такої проєктної роботи над створення лепбуку рекомендована від 1 до 4-х тижнів. Варто зазначити, що не всі теми та не кожен початковий матеріал може підходити для такого виду навчальної діяльності. Тому важливо враховувати зміст освітньої програми та здібності, інтереси та нахили учнів під час розробки відповідного проєкту.

Таким чином проєктна технологія «Лепбук» дозволяє розвивати логічне, алгоритмічне, творче та об'єктно-орієнтовне мислення. Лепбук полегшує систематизацію навчального матеріалу, розвиває в учнів навички провадити дослідницьку роботу. Внаслідок застосування проєктної технології в закладі загальної середньої освіти формується інноваційно-розвивальне освітнє середовище, яке сприяє формуванню:

- мотивації навчальної діяльності учнів;
- спрямованість на вирішення проблемних завдань та розвиток креативності;
- організацію інтерактивної та результативної освітньої діяльності всього педагогічного колективу;
- здобуття учнями знань, формування та розвиток умінь і навичок як самостійного та колективного пошуку, розвиток ключових компетентностей;

- здобуття нового досвіду та формування психологічних якостей, котрі сприяють розвитку здатності швидко адаптуватися до мінливих умов соціуму;
- орієнтація на успішне особистісне зростання та колективний успіх [22, с.58].

Цифровізація освітнього простору ставить перед вчителями нові вимоги та спонукає до пошуку інноваційних методів та форм проведення уроків. Інтерактивні дидактичні завдання на уроках інформатики 2-го класу дозволяють формувати та розвивати інформаційно-комунікативну компетентність учнів. Технологія «Лепбук» дозволяє використовувати поглиблену диференціацію, тобто вчитель може підібрати такі завдання, котрі будуть під силу кожній дитині) хтось створює графічне зображення, хтось аналізує та відбирає інформативний матеріал, іншій дитині можна запропонувати оформлення книжечки тощо).

2.3 Перевірка рівнів сформованості інформатичної компетентності молодших школярів

Перевірка ефективності використання технології «Лепбук» для формування інформаційно-комунікативної компетентності молодших школярів передбачає повторне опитування учнів, після роботи над лепбуком «Алгоритми і виконавці». Під час проведення вихідного контролю щодо рівня сформованості інформаційно-комунікативної компетентності шляхом використання проєктних технологій на уроках інформатики засобом технології «Лепбук» було одержано наступні результати (Таблиця 2.2).

Таблиця 2.2.

Результати вихідного діагностування рівня сформованості інформативно-комунікативної компетентності шляхом проведення проєктної діяльності учнів 2-го класу з інформатики

№ з/п	Ім'я, прізвище	1 ситуація	2 ситуація	3 ситуація	4 ситуація	5 ситуація	6 ситуація	7 ситуація	Загальна сума балів
1.	Дарій Н.	А	А	В	В	В	А	Б	12
2.	Назарій К.	А	А	В	В	В	Б	Б	12
3.	Ростислав В.	А	А	Б	В	В	А	А	12
4.	Микола В.	А	А	А,В	В	В	А	Б	13
5.	Владислав А.	А	А	В	А	А	В	А	8
6.	Кароліна С.	В	В	В	Г	А	В	В	5
7.	Соломія З.	А	А	В	В	В	А	А	12
8.	Соломія Л.	А	А	А,В	В	В	Б	В	11
9.	Віолетта Я.	В	В	А	Г	А	В	А	5
10.	Вадим Ж.	А	А	В	А	В	А	А	11
11.	Святослав П.	А	А	А,В	В	Б	А	Б	12
12.	Артем Н.	А	А	В	Г	В	А	А	10
13.	Артем М.	А	А	В	В	Г	А	А	12
14.	Кирило М.	А	А	В	В	Г	А	А	13
15.	Аделіна Г.	В	В	Е	Г	А	В	Б	5
16.	Тимофій Б.	А	А	В	В	Г	А	А	13
17.	Софія М.	А	А	В	В	А	Г	А	8
18.	Софія П.	В	В	В	Г	А	Г	А	5
19.	Ясна П.	А	А	В	В	Г	А	А	13
20.	Евеліна Д.	В	В	Е	Г	А	В	Б	5
21.	Ірина О.	А	А	В	В	В	А	Б	12
22.	Марина П.	А	А	А,В	В	В	Б	В	12
23.	Катерина Ч.	А	А	В	В	В	А	Б	12
24.	Максим П.	А	А	В	Г	А	Г	А	7

25.	Вадим Т.	А	А	В	В	Г	А	А	13
-----	----------	---	---	---	---	---	---	---	----

Як свідчать результати повторного опитування: відповіді учнів на запитання щодо ситуацій №1 та №2 залишилися сталими, що підтверджує досить стійку навчальну мотивацію. Натомість, кількість учнів, які надали перевагу технології «Лепбук» зросла до 20 осіб (80%). Також збільшилась кількість учнів, котрим подобається працювати в парах до 16 осіб (64%). Збільшилась кількість учнів, які звертаються за порадою під час виконання завдань саме до вчителя – 14 осіб (56%), що свідчить про позитивну динаміку розвитку взаємодії в системі освітнього простору «вчитель-учень».

Порівняння результатів вхідного та вихідного діагностування представлено в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3.

Порівняння результатів вхідного та вихідного діагностування рівнів сформованості інформаційно-комунікативної компетентності учнів 2-го класу шляхом реалізації проєктної діяльності з інформатики за технологією «Лепбук»

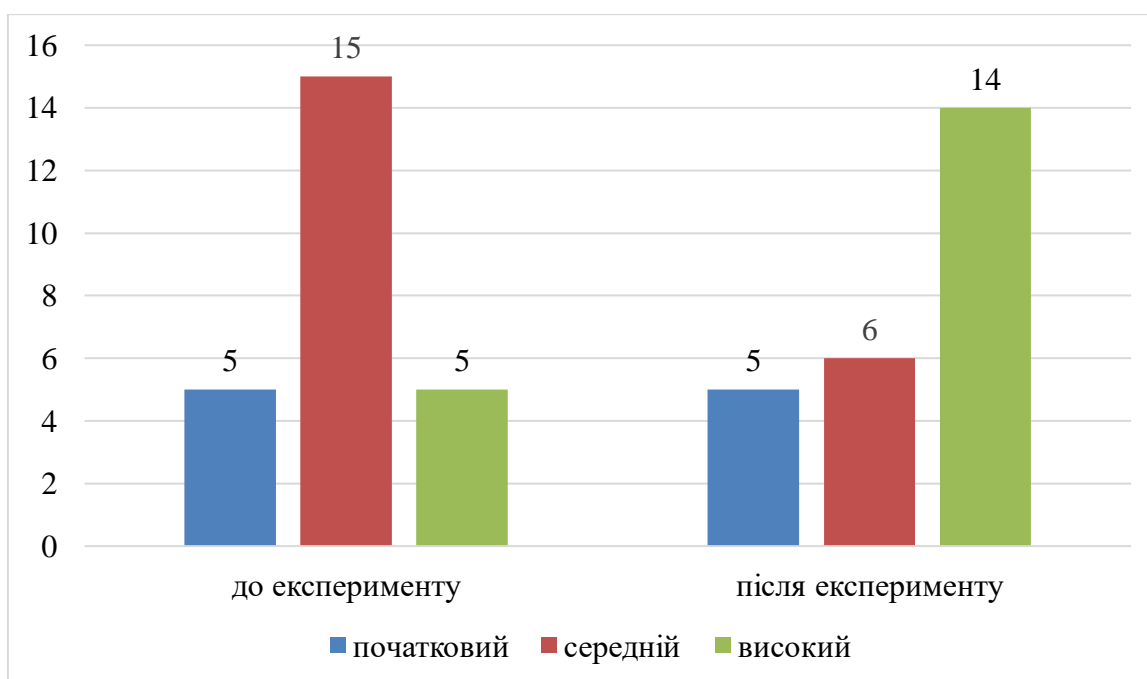
№ ситуація	До експериментального впливу		Після експериментального впливу	
	Кількість осіб	%	Кількість осіб	%
Чи подобається тобі вчитися в школі?				
А) Так	20	80%	20	80%
Б) Ні	-		-	
В) Важко відповісти	5	20%	5	20%
Чи подобається тобі вчитися в своєму класі?				
А) Так	20	80%	20	80%
Б) Ні	-		-	

В) Важко відповісти	5	20%	5	20%
Які види діяльності на уроці тобі особливо подобаються? (учень може обрати кілька)				
А) складати вірші і казки	6	24%	5	20%
Б) писати твори	5	20%	-	
В) працювати над лепбуком	15	60%	21	84%
Г) малювати на задану і зведену тему	-		-	
Д) виконувати аплікації	2	8%	-	
Е) працювати з пластиліном, природними матеріалами	2	8%	2	8%
Тобі найбільше подобається:				
А) працювати одному	9	36%	2	8%
Б) працювати в парах	-		-	
В) працювати в групах	7	28%	16	64%
Г) працювати з усім класом над одним завданням	9	36%	7	28%
Як часто ти звертаєшся за допомогою до кого-небудь під час виконання завдань?				
А) завжди	18	72%	8	32%
Б) часто	4	16%	1	4%
В) інколи	3	12%	11	44%
Г) ніколи	-		5	20%
Під час виконання творчих завдань тобі допомагають:				
А) вчитель	2	8%	14	56%
Б) однокласники	2	8%	3	12%
В) батьки	15	60%	5	20%
Г) старші брати чи сестри	6	24%	3	12%
Ти вмієш: (учень обирає кілька варіантів)				

А) готувати повідомлення	14	56%	14	56%
Б) презентувати результати власно роботи із вказаної теми	8	32%	8	32%
В) висловлювати пропозиції щодо того, що ще потрібно зробити у відповідному завданні	3	12%	3	12%

Висвітлені результати доводять, що учням подобається працювати творчо, використовуючи технологію «Лепбук». Значно зросла кількість учнів, яким подобається командна робота малими групами, що теж є результатом проєктної роботи.

Варто зазначити, що зросла кількість учнів, які самотужки здобувають інформацію та не звертаються за допомогою до старших наставників, а відтак сформовані навички самостійної роботи та виконання поставлених завдань. Незмінною залишилась позиція учнів щодо ситуації №7, тобто вподобання учнів щодо типів робіт, які їм найбільше подобається виконувати стала, оскільки більшість надають перевагу підготовці повідомлень.

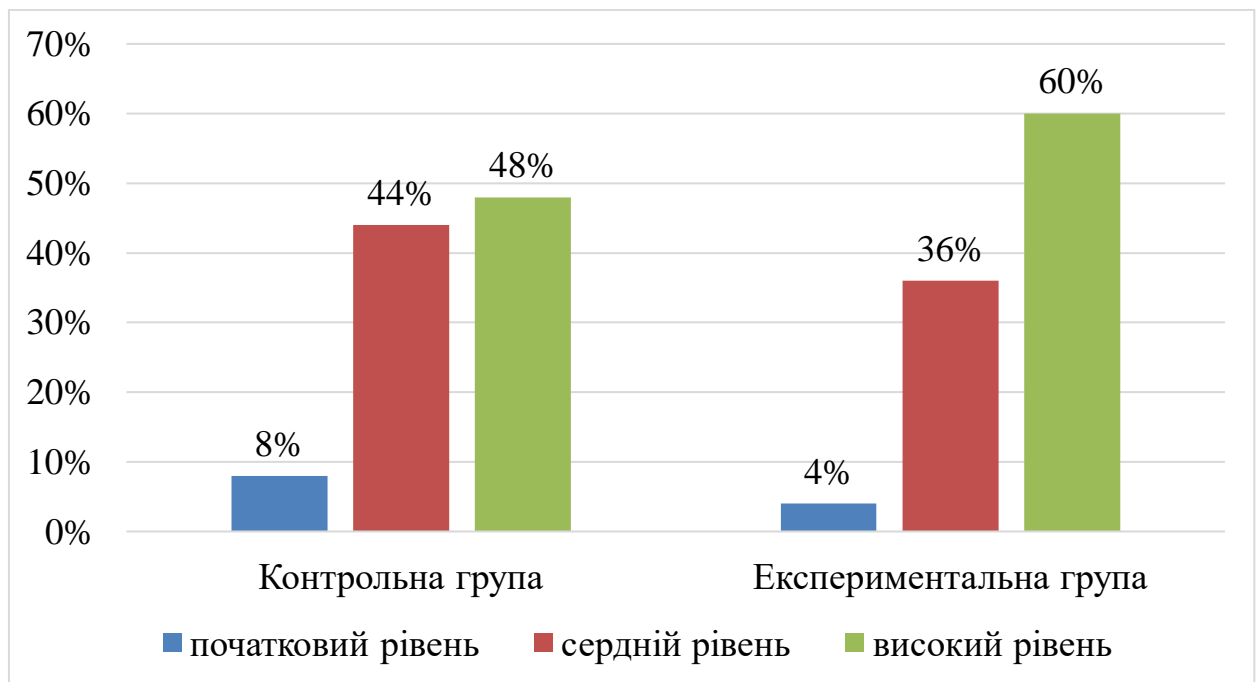
Малюнок 2.3. Динаміка рівнів сформованості інформаційно-комунікативної

компетентності учнів шляхом реалізації проєктної технології «Лепбук»

З діаграми видно, що кількість учнів, які мають високий рівень сформованості інформаційно-комунікативної компетентності зріз з 5 осіб до 14, тобто на 36%, що підкреслює ефективність застосування технології «Лепбук» на уроках інформатики.

На цьому етапі дослідження для визначення рівня сформованості інформатичної компетентності було проведено діагностичну контрольну роботу у вигляді тестових завдань (Додаток 6). Тестування проводилось в контрольній та експериментальній групах.

Результати проведеного експерименту представлено в діаграмі (мал.2.4):

Малюнок 2.4. Результати діагностичного зрізу з теми «Алгоритм і виконавці»

Отже, за результатами проведеного діагностичного зрізу встановлено, що рівень сформованості інформатичної компетентності в експериментальній групі значно вищий, ніж в контрольній (на 12%). Що є свідченням ефективності використання технології лепбукінгу.

Проведений педагогічний експеримент засвідчив, що технологія «Лепбук» є досить ефективною та сприяє формуванню й розвитку інформатичної компетентності учнів під час вивчення інформатики. Разом з тим, засобом лепбуку сучасний вчитель може організувати ефективну дослідницьку та пізнавальну роботу учнів на уроках і в позаурочний час. Лепбук дозволяє розвивати навички командної роботи та досить вдало використовувати диференційований підхід в процесі організації проєктної діяльності, надає більш широкі можливості застосування мотивуючого формувального оцінювання роботи учнів. Загалом в молодших школярів формуються та удосконалюються навички практичної роботи з сучасними технічними засобами в навчальних цілях, вміння здобувати та опрацьовувати різну навчальну інформацію, презентувати свої навчальні досягнення, оцінювати їх та надавати конструктивні пропозиції щодо вирішення тієї чи іншої навчальної ситуації.

Висновки до розділу 2

Внаслідок проведеного дослідження особливостей формування інформатичної компетентності учнів 2-го класу на уроках інформатики за допомогою проектної технології «Лепбук» була проведена робота з використанням експериментальної та контрольної груп, що сформовані за участю учнів 2-А та 2-Б класу загальною кількістю 50 осіб. Під час перебігу дослідження було визначено критерії, показники та рівні сформованості інформаційно-комунікативної компетентності учнів 2-го класу працювати над реалізацією проектної технології «Лепбук». Визначено наступні критерії: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, операційно-діяльнісний, рефлексивний. Надано характеристику показників кожного визначеного рівня (низький, середній, високий) досліджуваної компетентності. Проаналізовано та співставлено результати вхідного та вихідного діагностування щодо формування інформаційно-комунікативної компетентності під час реалізації технології «Лепбук».

Формувальний етап дослідження передбачав реалізацію технології «Лепбук» з теми розділу 4 «Алгоритми і виконавці» за допомогою комп'ютерної техніки та роботи в програмі Scratch. Внаслідок реалізації проекту зростає кількість учнів з високим рівнем інформаційно-комунікативної компетентності на 36%, що підтверджує ефективність застосування технології «Лепбук». Розвиток ІКТ компетентності для контрольної групи мала нижчі показники у порівнянні з експериментальною групою, де впроваджувалась технологія «Лепбук». Такі результати доводять ефективність визначеної технології, а також підкреслюють, що завдяки виконанню лепбуку в учнів розвиваються комунікативні здібності, вміння опрацьовувати інформативний матеріал, творчий потенціал та закріплюються практичні навички роботи з персональним комп'ютером. Крім того, змінюється функціональне призначення вчителя, який виступає радником, а не передавачем знань.

На основі проведеного дослідження розроблено загальні методичні рекомендації для вчителів щодо формування інформаційно-комунікативної компетентності учнів на уроках інформатики засобом технології «Лепбук».

ВИСНОВКИ

В представлений роботі проведено дослідження та проаналізовано науково-методичну літературу з обраної теми.

Розкрито сутність та структуру поняття «інформатична компетентність», «інформаційно-комунікаційна компетентність» та особливості її формування у початковій школі.

У дослідженні висвітлено методику використання технології «Лепбук», як засобу формування інформатичної компетентності молодших школярів. Розкрито поняття «лепбук», визначено алгоритм реалізації технології лепбуку. Лепбук створюється за найбільш вживаним алгоритмом: постановка проблеми, вибір теми, складання плану дій, створення макета, робота над наповненням лепбука, збір матеріалу та інформації, представлення та захист створеного лепбуку. Наведено приклади класифікації лепбуків. За змістовною наповнюваністю лепбуки поділяють на: енциклопедичні, казкові, тематичні, шкільні. За призначенням виділяють: навчальні, ігрові, привітальні, автобіографічні тощо.

Здійснено аналіз передового педагогічного досвіду з використання Лепбуку на уроках інформатики у початковій школі, що дозволяє стверджувати, що вчителі початкових класів активно використовують технологію «лепбукінг» у своїй практичній педагогічній діяльності. Для цієї технології характерна інформативність, багатофункціональність, розвиваються вміння працювати в команді та одночасно самостійно здобувати знання.

На основі проведеного опитування вчителів-класоводів з метою визначення ефективності методики використання технології «Лепбук», ми дійшли висновку, що вчителі обізнані з технологією «Лепбук» та по-різному використовують її під час організації освітнього процесу в початковій школі. Більшість педагогів надають перевагу таким технологіям в процесі вивчення об'ємних тем, а презентація проведеної роботи відбувається на уроках узагальнення, систематизації та закріплення навчального матеріалу,

лепбукінг дозволяє краще запам'ятовувати навчальний матеріал, сприяє реалізації творчого потенціалу учнів, розвиває комунікативні здібності, вміння обробляти велику кількість навчальної інформації.

Експериментальна перевірка формування інформаційно-комунікативних компетентностей молодших школярів засобом Лепбуку здійснювалась на базі Конотопської початкової школи «Лідер». В ній взяли участь учні 2-А та 2-Б класів у кількості – 50 осіб (в експериментальній групі - 25 учнів 2-Б та контрольній групі – 25 учнів 2-А).

Нами визначені критерії дослідження (мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та рефлексивний) формування інформатичної компетентності молодших школярів, а також рівні та показники дослідження.

Для діагностики рівнів сформованості інформатичної компетентності, використовувались: методика Щукіної (мотиваційний компонент) та діагностичні завдання з теми «Алгоритми та виконавці» (когнітивний, діяльнісний та рефлексивний компоненти) – до та після проведення експерименту. З'ясовано, для експериментальної групи показники кожного з компонентів показали більше зростання, ніж для контрольної групи. Зокрема, у контрольній групі кількість учнів, що мали високий рівень сформованості інформатичної компетентності на констатувальному етапі становила 10 (40%), а на завершальному етапі – 12 учнів (48%). Натомість в експериментальній групі - до експерименту в 6 учнів (24%) був високий рівень сформованості інформатичної компетентності та після використання технології «лепбукінгу» кількість учнів з високим рівнем інформатичної компетентності зросла до 16 осіб (64%), що перевищує показники контрольної групи, де навчання відбувалось традиційними методами та доводить ефективність обраної методики.

Для розробки Лепбуку «Алгоритми і виконавці» нами підібрана система завдань (тести, завдання для самооцінювання), що реалізувались у такі відповідні елементи лепбуку(конвертики, комірки) та виконувалась до

відповідних уроків розділу №5 «Алгоритми». Проектна діяльність здійснювалась впродовж 7 уроків.

На основі узагальнюючих висновків дослідження було створено методичні рекомендації щодо формування інформаційно-комунікативних компетентностей молодших школярів на уроках інформатики засобом технології «Лепбук».

Проведене дослідження не вичерпує усіх аспектів досліджуваної проблематики. Проте одержані результати є суттєвим внеском у розвиток педагогічної теорії щодо формування та удосконалення інформаційно-комунікативної компетентності засобом «Лепбук» у молодших школярів

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Gilang Maulana Jamaludin 1 Ani Rosidah 2 Endah Nurbaiti
MENINGKATKAN KEMAMPUAN BERPIKIR KRITIS DAN HASIL
BELAJAR SISWA DENGAN PENGGUNAAN MEDIA LAPBOOK. 2020 p.
Jurnal Basicedu Volume 4 Nomor 1. C.131-140.
URL: https://www.academia.edu/57960114/Upaya_Untuk_Meningkatkan_Kemampuan_Berpikir_Kritis_Dan_Hasil_Belajar_Siswa_Dengan_Penggunaan_Media_Lapbook?email_work_card=view-paper (дата звернення 14.01.2023)
2. Актуальні проблеми сучасної освіти: реалії та перспективи. *Матеріали Всеукраїнської конференції студентів та викладачів ЗВО. Тези доповідей учасників конференції*. Маріуполь: Маріупольський коледж ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», 2019 р. – 712 с. 6.
3. Бадер С. О. (2021). Лепбук як інноваційний спосіб організації навчальної діяльності в початковій школі. *Академічні візії*. 2021 р. (1), С. 3–14
URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1> (дата звернення 16.01.2023)
4. Бігич О. Б. Лепбук і лепбукінг – альтернатива цифровим засобам і технологіям навчання іноземних мов? *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. Серія: Педагогіка та психологія. 2021. Вип. 35. С. 88-96. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknl_u_Ptp_2021_35_11 (дата звернення 13.03.2023)
5. Блог учителя інформатики Римаренко Марини Валеріївни.
URL: http://rimarenkomv.blogspot.com/p/blog-page_30.html (дата звернення 13.03.2023)
6. Блохіна О., Ліханова Т. Лепбук – «компактна книга». *Журнал науковців*. 2015. №4. С. 29–30
7. Бобова В. Є. Використання технології «Лепбук» при вивченні математики в початковій школі: магістер. робота. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка,

2021. 73 с. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/11906> (дата звернення 16.03.2023)
8. Большакова І. Лепбук. Онлайн-курс для вчителів початкової школи. 2018. URL: <https://youtu.be/xRRqIOk0vXg> (дата звернення: 14.03.2023).
9. Борисенко Н. А. Педагогічне проектування уроку трудового навчання. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.: Педагогічні науки.* 2019. Вип. 3. С. 122-129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2019_3_16 (дата звернення 27.03.2023)
10. Волошок М. В. Матеріал: Лепбук на уроках інформатики. URL: <https://vseosvita.ua/library/lepbuk-na-urokakh-informatyky-698184.html> (дата звернення 14.03.2023)
11. Гатовська Д. А. «Лепбук, як засіб навчання в умовах освітньої системи». Меркурій, 2015. С. 162-164
12. Золотар О.О. Інформаційна безпека людини: теорія і практика: монографія. Київ: ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2018 446 с. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/informaciyna_bezpeka_lyudini_print.pdf (дата звернення 21.03.2023).
13. Кобець Т.А. Технологія «Лепбук» у проектній діяльності учнів початкової школи. URL: <https://vseosvita.ua/library/tehnologia-lepbuk-u-proektnij-dialnosti-ucniv-pocatkovoi-skoli-173892.html> (дата звернення 01.04.2023)
14. Коломоєць Т. Г., Міщеніна А. В. Лепбук як засіб соціалізації дошкільників у системі освіти сталого розвитку. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка: Педагогічні науки.* 2018. Вип. 3. С. 120-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2018_3_18 (дата звернення 18.02.2023)
15. Концепція Нової української школи. URL: <http://surl.li/fcoi> (дата звернення 20.01.2023).

- 16.Кравчук О. В. Підготовка студентів педагогічних факультетів до впровадження сучасних інформаційних технологій навчання на уроках з курсу «Я і Україна». *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2019, №2 С.1-7
URL: <http://znp.udpu.edu.ua/article/view/187073> (дата звернення 23.01.2023)
- 17.Крамаренко А. М. Розвиток креативних здібностей молодших школярів у процесі ознайомлення з рослинним світом різних материків за допомогою технології «лепбук». *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка, психологія, філософія*. 2018. Вип. 291. С. 145-150.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_ped_2018_291_26 (дата звернення 14.02.2023)
- 18.Лепбук. Вікіпедія. 2019. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Лепбук> (дата звернення: 11.03.2023)
- 19.Ляшенко К.І., Шевирьова І. Г. Методична розробка «Лепбук як одна із форм реалізації міждисциплінарного підходу під час навчання в початковій школі». URL: https://urok.osvita.ua/materials/edu_technology/61061/ (дата звернення 17.03.2023)
- 20.Маслюк Ю. А. Проблеми використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчальній діяльності. *Інновації в освіті*. 2006. № 1. С. 117-123.
- 21.Мирошниченко Н. М. Лепбук. URL: <https://naurok.com.ua/stattya-scho-zh-take-lepbuk-211317.html> (дата звернення 13.03.2023)
- 22.Морзе Н.В., Барна О.В., Вембер В.П., Кузьмінська О.Г. Проектна діяльність як засіб формування ІКТ-компетентності учнів. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. 2014. №3 (51). С.52-59
URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/33688455.pdf> (дата звернення 01.03.2023)

23. Овіннікова Н. І. Лепбук на уроках мистецтва в початковій школі. *Мистецтво та освіта*. 2018. № 3. С. 26-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mtao_2018_3_7 (дата звернення 12.02.2023)
24. Онищук В. О. Типи, структура і методика навчання в школі. Київ, «Радянська школа», 1973 р. 160 с.
25. Петренко Л. Лепбук як навчальна технологія у початковій школі. *Заступник директора школи*. 2018. № 11. С. 51–55
26. Пляцок А.О., Олійник В.В. Використання технології «лепбук в роботі з дошкільниками. Навчально-методичний посібник. Вінниця: КУ «ММК», 2017. 45с. URL: <https://dorobok.edu.vn.ua/article/pdf/2043> (дата звернення 18.03.2023)
27. Початкова освіта: сучасні перспективи розвитку: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Кременчуцький педагогічний коледж імені А.С.Макаренка, 11 грудня 2020 року) / редактор-упорядник: О.В.Діброва. Кременчук: Методичний кабінет, 2020. 200 с.
28. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018р. №87. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#n12> (дата звернення 12.02.2023)
29. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 №75/98. Відомості Верховної Ради №27/28. URL: <http://surl.li/xlhd> (дата звернення 18.03.2023)
30. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 9.01.2007 р. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 12. Ст. 102. URL: <http://surl.li/gvupz> (дата звернення 23.01.2023).
31. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 2020 №433-IX Відомості Верховної Ради, 2020, № 31, ст.226.

- URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20/conv#Text> (дата звернення 18.01.2023).
32. Про Стратегію інформаційної безпеки: Указ Президента України, №685/2021. URL: <http://surl.li/iagcx> (дата звернення 18.02.2023).
33. Романич Н.В. Лепбук як новітній спосіб систематизації навчальної інформації. URL: <http://shhf.tilda.ws/lapbook> (дата звернення 21.03.2023)
34. Саєнко Ю.О., Руденко Ю.А., Кравченко О.В., Забарюща А.А. Теоретичні аспекти використання лепбуків у процесі навчання учнів початкових класів (освітня галузь «Я досліджую світ»). URL: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9485/6/TOPICAL-ISSUES-OF-THEDEVELOPMENT-OF-MODERN-SCIENCE_8-10.04.20-23.pdf (дата звернення 17.02.2023)
35. Сікора Н. М. Використання лепбука на початковому етапі вивчення англійської мови. *Педагогічний пошук*. 2023. № 1. С. 40–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2023_1_12 (дата звернення 23.02.2023)
36. Спірін О.М. Система інформаційно-технологічних компетентностей учителя інформатики. *Інформаційно-комунікаційні технології навчання: матеріали міжнар. наук.практ. конференції*. Умань: ПП Жовтий, 2008 (3) С. 160–162.
37. Стрілецька Н. М., Лаврінчук Ю. О., Петренко Н. П. Теоретичні аспекти розробки та використання лепбуку «Я і цифрові пристрої» (інформатична освітня галузь, 2 клас). *Молодий вчений*. 2019. № 5(2). С. 453-459. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_5%282%29_44 (дата звернення 16.01.2023)
38. Стрілецька Н.М., Лаврінчук Ю.О., Петренко Н.П. Лепбук «Я і цифрові пристрої». Розробка та використання : навч.-метод. посіб. Чернігів : Нац. ун-т «Чернігів. колегіум» ім. Т.Г. Шевченка, 2019. 60 с. URL: erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/2978 (дата звернення 18.01.2023)

39. Сучасний урок математики компетентнісного спрямування / Упорядник Т.В. Светлова. Харків: Видавничий дім «Освіта», 2018. 126 с.
40. Я досліджую світ. підручник для 2-го класу (частина 2)/ Автор: Будна , Гладюк, Заброцька, Лисобей, Шост. Видавництво: Навчальна книга – Богдан, 2019 143 с.
41. Я досліджую світ 2 клас (частина 2)/ Автор: Морзе , Барна. Видавництво: УОВЦ "Оріон", 2019 144 с.
42. Я досліджую світ 2 клас ч.1/ Автор: Вашуленко , Ломаковська , Єресько , Ривкінд , Проценко. Видавництво: Видавничий дім «Освіта», 2019 с. 144
43. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22
44. Ференчук І. О. Експериментальна перевірка методики формування німецькомовної компетентності в читанні публіцистичних текстів у майбутніх філологів. *НАУКОВИЙ ВІСНИК УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ*. 2017, випуск 1 (40). С.302-305 URL: <http://surl.li/igzjd> (дата звернення 25.03.2023)
45. Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору: Посібник / О. В. Білоус, О. О. Гриценчук, І. В. Іванюк, О. Є. Кравчина, М. П. Лещенко, І. Д. Малицька, Н. В. Морзе, О. В. Овчарук, Д. Б. Рождественська, Н. В. Сороко, Л. І. Тимчук, В. А. Ткаченко, М. А. Шиненко, А. В. Яцишин ; За заг. ред. Бикова В. Ю., Овчарук О. В. ; НАПН України, Ін-т ін- форм. технол. і засобів навч. К. : Атіка, 2014. 212 с.
46. Форостяна Л.А. Особливості виготовлення лепбуків в початковій школі. URL: https://umanstudy.at.ua/publ/grupa_prodivzhenogo_dnja/grupa_prodivzhenogo_dnja/osoblivosti_vigotovlennja_lepbukiv_u_pochatkovij_shkoli/33-1-0-755 (дата звернення 26.02.2023)
47. Цюпак І.М., Толочок Б. М. Технологія «лепбук» як засіб інтелектуального розвитку дитини дошкільного віку. *Results of modern scientific research and development. Proceedings of the 8th International scientific and practical*

- conference*, Madrid, Spain, 17-19 October 2021. Madrid: Barca Academy Publishing, 2021. Pp. 314-317 URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/123456789/15610> (дата звернення 21.03.2023)
- 48.Штокало В., Штокало Л., Балусевська О., Недошитко А., Тизунь А. Технологія лепбук як креативний метод STEM-освіти. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*, 2020. С. 93-95. URL: <https://doi.org/10.36074/03.04.2020.v1.31> (дата звернення 26.03.2023)
- 49.Щербатюк В. С. Методика застосування проектних технологій на заняттях із літературознавчих дисциплін у ВНЗ. *Молодий вчений*. 2017, № 6.1. С. 114-117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_6.1_31 (дата звернення 17.03.2023)
- 50.Янчук В. О. Розвиток творчих здібностей молодших школярів в умовах групи продовженого дня. Дипломна робота. ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, 2021. 114 с.
- 51.Яців Н.М. Методична розробка. Інноваційна технологія «Лепбук». URL: <https://vseosvita.ua/library/metodicna-rozrobka-innovacijna-tehnologia-lepbuk-143797.html> (дата звернення 22.01.2023)
52. Головань, М. С. Інформатична компетентність як об'єкт педагогічного. Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. Праць. Українська інженерно-педагогічна академія. Х., 2007. № 16. С. 314-324.
53. Барна О.В., Галик С.Д. Інформатична компетентність в змісті початкової освіти: європейський досвід. «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи», 8–9 листопада 2018, № 2. С. 166-169. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/15304/1/Halyk_Barna.pdf (дата звернення 7.12.2023)
- 54.Я досліджую світ: підруч. для 2 кл. закл.загал.серед.освіти (у 2-х ч.) Ч.2/М. Корнієнко, С. Краматорська, І. Зарецька. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 96 с.

55. Я досліджую світ: підруч. для 2 кл. закладів загальної середньої освіти.

Частина 2 / Н. В. Морзе, О. В. Барна. К.: УОВЦ «Оріон», 2019. 144 с.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗНАЙОМТЕСЬ - ЛЕПБУК

Підготувала
Вчитель інформатики
Запорізької гімназії №73
Волошок Марина Вікторівна

«Лепбук» (з англійської «lapbook» – книга на колінах)

Лепбук — це тематична папка. Тематична, адже присвячена одній темі. Папка – тому що має вигляд теки. Її зручно розглядати, користуватися вміщеними матеріалами, доповнювати новим.

Історія виникнення

Вперше використала у своїй домашній школі мати та письменниця з Вірджинії **Теммі Дабі**. Вона узагальнила досвід використання різноманітних міні-книг, автором створення яких була Діна Зайк ще у вісімдесятих роках минулого сторіччя.

Саме Діна Зайк запропонувала використовувати так звані *foldables* – складені аркуші паперу, для легкого та ненав'язливого запам'ятовування інформації дітьми.

Види лепбуків за призначенням:

- Навчальні
- Ігрові
- Вітальні, святкові
- Автобіографічні

Використання лепбуків

У ході роботи з тематичним матеріалом учень проводить спостереження, аналізує, працює над завданням, закріплює інформацію.

Створення лепбука допоможе закріпити, узагальнити та систематизувати інформацію. Ідеальний варіант виготовлення лепбуку – спільно з учнем, тоді він краще запам'ятовує інформацію.

Лепбук це не тільки потужний довідковий інструмент і особлива форма організації навчального матеріалу, це, перш за все, **основа партнерської проектної діяльності.**

Етапи створення лепбуку:

- Вибір теми
- Складання плану
- Створення макету
- Підготовка складових
- Посадження основи та складових

Які матеріали необхідні для лепбука:

1. папка-основа;
2. кольоровий папір;
3. степлер;
4. ножиці;
5. скотч;
6. клей;
7. декоративні складові (ґудзики, підвіски, скріпки, наліпки, вирізані з журналів тематичні ілюстрації)

Хто створює лепбук

Лепбук виготовляють діти вдома з батьками або самостійно. Якщо процес створення лепбука відбувається в школі, то завдання вчителя забезпечити матеріалами та надавати консультації щодо розміщення інформації у лепбуці.

Переваги використання лепбуків

- організація індивідуальної та самостійної роботи з дітьми;
- чудовий спосіб подати всю інформацію з теми в стислій формі;
- можливість захопити учнів предметом;
- сприяє оформленню результатів спільної проектної діяльності;
- розвиток творчого потенціалу;
- формування вміння знаходити, систематизувати інформацію

Виготовляти лепбук необхідно на фінальному етапі вивчення теми. Він може бути формою підбиття підсумків тематичного тижня або проекту.

Додаток 2**Лепбук «Правила безпечної роботи за комп'ютером»**

Відповідний лепбук доречно використовувати на уроці інформатики у 2 класі під час вивчення теми Лепбук «Правила безпечної поведінки у кабінеті інформатики.»

1. Розповідь учителя (з демонструванням презентації на екрані)

Сьогодні ви прийшли в комп'ютерний клас, щоб розпочати знайомство з дуже цікавою наукою – інформатикою. Ви, мабуть, одразу помітили, що цей кабінет відрізняється від інших кабінетів у школі. А чим саме? У ньому багато комп'ютерів, є принтер, протягнуто багато дротів, та й дошка особлива. Уроки в цьому кабінеті будуть дуже цікавими, адже ми знаємо, що можливості людини, завдяки комп'ютеру, значно збільшуються. Але є одна умова. Щоб ми отримували задоволення від роботи і при цьому залишилися здоровими, а також зберегли кабінет в належному стані, нам потрібно знати певні правила й чітко їх дотримуватися.

Отже, сьогодні ми познайомимося з правилами поведінки в комп'ютерному класі та технікою безпечної роботи за комп'ютерами

*Кожен учень під час розповіді вчителя приклеює органи чуття на заготовку.

Додаток 3

Опитувальник для учнів за методикою Г. І. Щукіної

№	Запитання	Варіанти відповідей	Кількість балів
1.	Чи подобається тобі вчитися в школі?	А) Так	2
		Б) Ні	0
		В) Важко відповісти	1
2.	Чи подобається тобі вчитися в своєму класі?	А) Так	2
		Б) Ні	0
		В) Важко відповісти	1
3.	Які види діяльності на уроці тобі особливо подобаються? (учень може обрати кілька)	А) складати вірші і казки	1
		Б) писати твори	1
		В) працювати над лепбуком	1
		Г) малювати на задану і зведену тему	1
		Д) виконувати аплікації	1
		Е) працювати з пластиліном, природними матеріалами	1
4.	Тобі найбільше подобається:	А) працювати одному	1
		Б) працювати в парах	1
		В) працювати в групах	2
		Г) працювати з усім класом над одним завданням	0
5.	Як часто ти звертаєшся за допомогою до когось-небудь під час виконання завдань?	А) завжди	0
		Б) часто	1
		В) інколи	2
		Г) ніколи	3
6.	Під час виконання творчих завдань тобі допомагають:	А) вчитель	2
		Б) однокласники	2
		В) батьки	1
		Г) старші брати чи сестри	1
7.	Ти вмієш: (учень обирає кілька варіантів)	А) готувати повідомлення	1
		Б) презентувати результати власної роботи із вказаної теми	1
		В) висловлювати пропозиції щодо того, що ще потрібно зробити у відповідному завданні	1

? Запитання №5 (з однією правильною відповіддю)

Щоб у малюнку кожен частину можна було зафарбувати різними кольорами, контур повинен бути...

- А) хвилястий Б) замкнений
 В) незамкнений Г) пунктирний

? Запитання №6 (з однією правильною відповіддю)

Зразок, який допомагає розмічати деталі...

- А) штамп Б) трафарет
 В) шаблон

? Запитання №7 (з кількома правильними відповідями)

Оберіть інструменти графічного редактора Tux Paint.

- А) штамп Б) орнамент
 В) фігура Г) танграм
 Д) шаблон

? Запитання №8 (з однією правильною відповіддю)

Правила утворення послідовностей малюнків це...

- А) логіка Б) повтор
 В) закономірність

додаток 1

? Запитання №9 (з однією правильною відповіддю)

Правила й відповідальність щодо своїх дій це...

- А) повинність Б) обов'язки
 В) права Г) вимушеність

Додаток 5.

Додаток 6.

Діагностична контрольна робота «Алгоритми і виконавці»

1. Об'єкт здатний виконати команди алгоритму.
  - а) план;
  - б) виконавець;
  - в) команда.

2. Що не є виконавцем?
  - а) людина;
  - б) пральна машина;
  - в) парта.

3. Алгоритмом є ...
  - а) кулінарний рецепт;
  - б) розклад руху потягів;
  - в) список книжок у бібліотеці.

4. Що не є алгоритмом?
  - а) кулінарний рецепт;
  - б) комп'ютерна програма;
  - в) прогноз погоди.

5. Як називають виконавця у середовищі Скретч?
  - а) кіт;
  - б) спрайт;
  - в) його там нема.

6. Порядок дій, які необхідно виконати для досягнення мети та отримання результату – це...
  - а) план;
  - б) команда;
  - в) алгоритм.

7. Окрема вказівка для виконавця це ...
  - а) програма;
  - б) алгоритм;
  - в) команда.

8. Як називають алгоритм у середовищі Скретч?
  - а) скрипт;
  - б) сцена;
  - в) команди.

9. Напиши алгоритм із власного життя.